

ZAKON
O POSTOPKU SODNEGA VARSTVA NEKDANJIH IMETNIKOV KVALIFICIRANIH
OBVEZNOSTI BANK

I. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1. Zakon o postopku sodnega in izvensodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (ZPSVIKOB)

V letu 2019 je bil sprejet Zakon o postopku sodnega in izvensodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (Uradni list RS, št. 72/19; v nadaljnjem besedilu: ZPSVIKOB), s katerim se je odpravila neustavnost 350.a člen Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo, 35/11, 52/11 – popr., 59/11, 85/11, 48/12, 105/12, 56/13 in 96/13; v nadaljnjem besedilu: ZBan-1). Ustavno sodišča RS je namreč z odločbo št. U-I-295/13-260 z dne 19. 10. 2016 (Uradni list RS, št. 71/16) ugotovilo, da je zaradi odsotnosti posebnih procesnih pravil za odškodninske spore nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (v nadaljnjem besedilu: nekdanji imetniki) proti Banki Slovenije navedeni člen neustaven. Neustavnost je bila ugotovljena v zvezi s pravico do dostopa do podatkov, dokaznim bremenom in možnostjo kolektivnega uveljavljanja sodnega varstva.

Ocena stanja in razlogi za prejem ZPSVIKOB so razvidni iz gradiva, ki je dostopno na spletni strani Državnega zbora RS (https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/zakonodaja/izbran/lut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfljo8zivSy9Hb283Q0N3E3dLQwCQ7z9g7w8nAwsnMz1w9EUGAWZGgS6GDn5BhsYGwQHG-pHEaPFAAdwNCBOPx4FUfiNL8gNDQ11VFQEAAAXcoa4!/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/?uid=C1257A70003EE6A1C12583D8002FA9ED&db=kon_zak&mandat=VIII).

2. Odločba Ustavnega sodišča RS št. U-I-4/20-66 z dne 16. 2. 2023

Ustavno sodišče RS je z odločbo št. U-I-4/20-66 z dne 16. 2. 2023 (Uradni list RS, št. 29/23; v nadaljnjem besedilu: odločba U-I-4/20) odločilo, da se ZPSVIKOB **razveljavi**.

Bistvo presoje določb ZPSVIKOB v odločbi U-I-4/20 je ocena skladnosti izpodbijanih določb ZPSVIKOB z drugim stavkom prvega odstavka 152. člena Ustave RS, ki določa, da je centralna banka samostojna v svojem delovanju in odgovarja neposredno Državnemu zboru RS. Banka Slovenije je namreč z zahtevo za oceno ustavnosti ZPSVIKOB izpodbijala zlasti ureditev, ki Banki Slovenije nalaga plačilo morebitnih odškodnin po ZPSVIKOB (4. do 7. člen in 40. člen ZPSVIKOB).

Ustavno sodišče RS je ugotovilo, da je 40. člen ZPSVIKOB v neskladju z načelom samostojnosti oziroma neodvisnosti centralne banke, kar je utemeljevalo s tem, da finančna neodvisnost centralne banke pomeni zagotavljanje finančnih sredstev, potrebnih za učinkovito delo centralne banke, pri čemer imajo poseben pomen splošne rezerve centralne banke kot rezerve za finančna tveganja, neizogibno povezana z operacijami, ki jih izvaja centralna banka. 40. člen ZPSVIKOB je na ustavno nesprejemljiv način posegal v splošne rezerve centralne banke oziroma ji preprečeval njihovo samostojno oblikovanje, to pa v zvezi z naložitvijo odškodninske odgovornosti za opravljanje funkcije, ki ne spada med temeljne funkcije centralne banke. To je Banko Slovenije potencialno izpostavilo političnim pritiskom v zvezi z zagotovitvijo sredstev, potrebnih za njeno učinkovito delo.

Ustavno sodišče RS je nadalje presodilo, da so tudi 4. do 7. člen ZPSVIKOB v neskladju s prepovedjo denarnega financiranja, ki je del načela samostojnosti oziroma neodvisnosti centralne banke iz drugega stavka prvega odstavka 152. člena Ustave RS. Zakonodajalec je namreč uvedel obveznost plačila, ki izhaja neposredno iz njegovih političnih odločitev, in ne iz načina, kako je Banka Slovenije opravljala svoje naloge. Pavšalno nadomestilo je po svojem bistvu socialni korektiv oziroma instrument socialne politike države, ki se ne sme financirati iz sredstev centralne banke.

Na podlagi odločitve o razveljavitvi 40. člena ZPSVIKOB je Ustavno sodišče RS razveljavilo še vse preostale, izpodbijane in neizpodbijane določbe ZPSVIKOB, saj je omenjeno določbo štelo za vsebinsko jedro zakona, ki je tesno povezano in celo osmišlja vse druge določbe ZPSVIKOB.

Ustavno sodišče RS pa je pri presoji 11. do 23. člena ZPSVIKOB ugotovilo, da ti členi ne posegajo v ustavno varovano pravico do poslovne skrivnosti. Ta ustavna pravica varuje informacije oziroma podatke poslovne narave, ki: (a) se nanašajo na poslovanje oziroma dejavnost poslovnega subjekta, (b) niso že javno znani, in (c) so po vsebini takšni, da obstaja verjetnost, da bi njihova prosta dostopnost ali dostopnost poslovnemu konkurentu poslovnemu subjektu povzročila občutno škodo. Ustavno sodišče RS meni, da vprašanja odpira predvsem zahteva pod (c), ki v okoliščinah konkretnega primera pomeni, da bi morala Banka Slovenije izkazati, da je vsaj (razumno) verjetno, da bo dostopnost podlag za izbris v virtualni podatkovni sobi širšemu krogu subjektov občutno škodila poslovnim bankam in njihovim komitentom, česar pa ji ni uspelo izkazati.

Predlog novega zakona zato temelji na razveljavljenem ZPSVIKOB in ohranja večino zakonskih rešitev, ki z vidika ustavne presoje niso (bile) sporne, odpravlja pa ugotovljene neustavnosti 4., 5., 6., 7. in 40. člen ZPSVIKOB. Hkrati so dodelane procesne določbe, s katerimi se še poveča učinkovitost sodnih postopkov v teh zadevah, ki so v prid nekdanjim imetnikom.

Te novosti so podrobneje opisane v naslednjem poglavju.

II. POGLAVITNE REŠITVE

1. Odškodninsko sodno varstvo

350.a člen ZBan-1 je določal: »Delničarji, upniki in druge osebe, katerih pravice so prizadete zaradi učinkov odločbe Banke Slovenije o izrednem ukrepu, lahko zahtevajo od Banke Slovenije povrnitev škode ob upoštevanju 223.a člena ZBan-1, če dokažejo, da je škoda, ki je nastala zaradi učinkov izrednega ukrepa, višja kot bi bila v primeru, če izredni ukrep ne bi bil izrečen.«.

Ker je Ustavno sodišče RS 350.a člen ZBan-1 spoznalo za neustavnega, predlog zakona glede ureditve odškodninskega sodnega varstva sledi načelu Direktive 2014/58/EU, po katerem noben upnik ne bi smel utpeti večje izgube, kot bi jo utrpel, če bi institucija prenehala po običajnem insolvenčnem postopku (»noben upnik na slabšem«). V kolikor bo po postopku, ki da določa predlog zakona, ugotovljeno, da je bilo to načelo kršeno, bodo nekdanji imetniki upravičeni do odškodnine.

Vprašanje morebitnega oblikovanja odškodninske sheme

Velja, da morajo posamični akti in dejanja državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil temeljiti na zakonu ali na zakonitem predpisu. Za izrek izrednih ukrepov je imela Banka Slovenije v konkretnih primerih zakonito podlago za odločanje v takrat veljavnih predpisih. Ali je Banka Slovenije ravnala v skladu s temi predpisi oziroma ali so nekdanji imetniki upravičeni do povrnitve škode, bo neodvisno odločalo sodišče. Potrebno je poudariti, da je bil izredni ukrep izredna oblika insolvenčnega postopka, katerega cilj je bil preprečiti stečaj in omogočiti nadaljnje poslovanje bank ali njeno nadzorovano prenehanje. Temeljno načelo ZBan-1, ki je bilo za pravilno spoznano tudi s strani Ustavnega sodišča RS, namreč je, da zaradi ukrepa prenehanja kvalificiranih obveznosti noben upnik kvalificiranih obveznosti ne sme biti v slabšem položaju, kot bi bil, če bi bil nad banko začel stečajni postopek. V primeru izreka izrednega ukrepa je ZBan-1 določal sodno varstvo delničarjev in upnikov bank v obliki odškodninske tožbe, ki se vložijo zoper Banko Slovenije.

Oblikovanje odškodninske (poravnalne) sheme brez predhodnega ugotavljanja, ali je pri izreku izrednih ukrepov prišlo do kršitve načela »noben upnik na slabšem«, bi pomenilo odstop od ureditve, ki je veljala v času izreka izrednih ukrepov (odškodninsko sodno varstvo). Potrebno je tudi poudariti, da se z oblikovanjem odškodninske sheme ne bi smelo preprečiti vlaganja odškodninskih tožb, saj bi to pomenilo poseg v ustavno varovano pravico do sodnega varstva, katero je Ustavno sodišče RS v odločbi U-I-295/13 tudi konkretno naslavljalo. Z uzakonitvijo odškodninske sheme in ureditvijo odškodninskega sodnega varstva pa ne bi bilo mogoče zagotoviti uniformnosti odločanja v zvezi z isto odločbo Banke Slovenije o izrednih ukrepih.

Predlog zakona predvideva vzpostavitev poravnalne sheme zgolj v primeru, da je na podlagi predhodnega mnenja, ki ga pripravi skupina neodvisnih strokovnjakov, ugotovljeno, da bi nekdanji imetniki prejeli plačilo iz naslova imetništva kvalificiranega instrumenta v primeru, da izredni ukrep ne bi bil izrečen.

ZPSVIKOB je predvidel možnost pavšalnega nadomestila v višini 80 % vrednosti za tiste nekdanje imetnike, ki v letu 2013 niso presegli 18.278,16 EUR dohodka. Predlog novega zakona takšne ureditve ne predvideva, saj ji je nasprotovala Zakonodajno pravna služba Državnega zbora RS, in sicer iz razloga, da je v nasprotju s 14. členom Ustave RS, ki ureja enakost pred zakonom. Kot neustavne je določbe od 4. do 7. člena ZPSVIKOB spoznalo tudi Ustavno sodišče RS, pri čemer je izpostavilo vidik neustreznosti plačnika (Banka Slovenije), torej kršitev načela prepovedi denarnega financiranja. Dodatno je ureditev pavšalnega nadomestila izhajala iz predpostavke, da se socialni

korektiv uvaja, ker naj bi banke pri tem segmentu nekdanjih imetnikov kršile pojasnilno dolžnost, kar pa predstavlja drug pravni temelj, ki dolžnost povrnitve škode nalaga bankam. Pavšalno nadomestilo iz tega naslova bi tako odprlo vprašanje državnih pomoči bankam.

2. Postopek

Predlog zakona vsebuje več rešitev z namenom, da bi bili nekdanji imetniki deležni čim učinkovitejšega ter čim hitrejšega sodnega varstva. Splošno pravilo je, da se za postopek uporablja zakon, ki ureja pravdni postopek, in sicer pravila, ki veljajo za gospodarske spore. Da bi stranke lahko realno ocenile možnost uspeha v pravdi, lahko kvalificirani predlagatelji sodišču predlagajo imenovanje odbora izvedencev za pripravo predhodnega mnenja, v katerem bodo enakovredno zastopani interesi vseh udeležencev. Predlog zakona predvideva tudi možnost vzpostavitve poravnalne sheme, v kolikor bo iz mnenja odbora izhajalo, da je prišlo do krštve načela »noben upnik na slabšem«. Nadalje predlog zakona dopušča možnost vložitve tako individualne kot tudi kolektivne tožbe. Zakon poleg kolektivne tožbe za pohitritev postopka dopušča tudi možnost združitve pravnih ter vzorčnega postopka. Iz ZPSVIKOB se je ohranila rešitev glede sodbe o temelju.

3. Predhodno mnenje

Gre za novost glede na ureditev iz ZPSVIKOB, ki bo pripomogla k temu, da bodo tako nekdanji imetniki kot tudi Republika Slovenija lahko ocenili možnost uspeha v pravdi. Gre za pravico, ki jo upravičeni predlagatelji, to so Republika Slovenija, Banka Slovenija ali neprofitno reprezentativno interesno združenje, ki deluje v interesu nekdanjih imetnikov, lahko uveljavljajo do poteka roka za vložitev tožbe. Odbor neodvisnih strokovnjakov bo izdelal mnenje o tem ali bi nekdanji imetniki prejeli plačilo iz naslova imetništva kvalificiranega instrumenta v primeru, da izredni ukrep ne bi bil izrečen, in v kolikšni meri. Poleg ugotavljanja, ali je bilo kršeno načelo »noben upnik na slabšem«, bo moral odbor ugotoviti tudi višino morebitnega oškodovanja, kar bo podlaga za nadaljnje postopke. V primeru, da bo ugotovljeno, da bi vsi ali le nekateri nekdanji imetniki prejeli plačilo iz naslova imetništva kvalificiranega instrumenta v primeru, da izredni ukrep ne bi bil izrečen, slednje predstavlja izhodišče vladi, da pripravi poravnalno shemo.

4. Kolektivna odškodninska tožba

Kolektivna odškodninska tožba predstavlja novost, s katero se skuša nasloviti problematika vlaganja velikega števila tožb in s tem preobremenjenost sodstva, saj je nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti več kot 100.000. Na navedeno problematiko je Vrhovno sodišče RS opozarjalo že med postopkom sprejemanja ZPSVIKOB. Z uvedbo možnosti kolektivne tožbe se rešuje tudi problem že vloženi tožb, saj se s tem ne spreminja postopek, se pa uvede institut, ki za stranko ni obvezujoč. Kolektivna tožba se vložijo z namenom bolj učinkovitega vlaganja posameznih zahtevkov s samostojnimi tožbami zaradi velikega števila enakih ali istih pravnih vprašanj, saj se s tem poenostavi sodne postopke in zmanjša sodno birokracijo.

Kolektivna odškodninska tožba bo možna, če zahtevki izvirajo iz iste odločbe Banke Slovenije. Določen je tudi rok za vložitev tožbe, in sicer tri mesece od objave obvestila o vzpostavitvi virtualne podatkovne sobe. Predlagatelji za vložitev kolektivne tožbe so reprezentativna združenja nekdanjih imetnikov, s čimer se sledi ureditvi iz Zakona o kolektivnih tožbah (ZKOLT), po katerem so za vložitev kolektivne tožbe procesno legitimirane pravne osebe zasebnega prava, ki ne zasledujejo namena

ustvarjanja dobička, pač pa so namenjene varstvu pravic in interesov oškodovanih oseb na določenem področju.

Predlog zakona dodatno izjemo od ZKoIT določa še pri urejanju načina vključitve oziroma izključitve nekdanjih imetnikov v kolektivno odškodninsko tožbo. Po 33. členu ZKoIT je namreč mogoča vključitev na podlagi izjave o vključitvi z zahtevanimi dokazili (sistem vključitve) oziroma na podlagi tega, da se ne pošlje izjave o izključitvi (sistem izključitve). Predlog zakona določa, da se v kolektivno tožbo vključijo vsi tisti nekdanji imetniki, ki sodišču ne bodo v roku posredovali izjave, da se želijo iz tega postopka izključiti. Vključene bodo torej vse osebe, razen tistih, ki so aktivno podale izjavo o izključitvi. S tem se želi zmanjšati obremenjenost sodišč in poenostaviti postopek. Odločitev o vključenosti je dokončna, saj je to nujno za učinkovitost postopka s kolektivno odškodninsko tožbo. S tem se zavaruje toženo stranko, da lahko predvidi možne posledice takega postopka.

5. Združitev pravn

Predlog zakona ohranja rešitev iz ZPSVIKOB glede združitve pravn, saj se lahko zgodi, da kolektivne odškodninske tožbe ne bodo vložene v roku ali pa jih sodišče ne bo odobrilo. Smiselno je, da so vprašanja, o katerih bo odločalo sodišče in ki so skupna vsem postopkom, ki bodo vodeni v skladu s tem zakonom, rešena na enak način za vse.

Sodišče bo združitev pravn izvedlo glede na posamezno odločbo Banke Slovenije. Odločitev, kot bo sprejeta zanje, bo temeljila na enakem dejanskem stanju in enaki uporabi istih pravnih pravil. Posamezna odločba Banke Slovenije je posegla v pravice več (različnih in posledično različno obravnavanih) skupin takih imetnikov.

Predlog zakona torej predvideva, da sodišče združi za skupno obravnavo vse pravde v povezavi s posamezno banko (oziroma odločbo Banke Slovenije). Navedeno je utemeljeno tudi z dejstvom, da v zvezi s predmetom spora, kot ga opredeljuje predlog zakona, velja, da:

- je spor o upravičenosti do odškodnine za imetnike enakih kvalificiranih obveznosti v posamezni banki mogoče rešiti samo na enak način za vse;
- pravice nekdanjih imetnikov posamezne banke temeljijo na bistvenem istovrstnem dejanskem stanju in enaki pravni podlagi.

6. Določitev vzorčnega postopka

Sodišče izvede združene pravde po pravilih vzorčnega postopka.

7. Kdo izplača odškodnino

Ustavno sodišče RS je v odločbi U-I-4/20 zapisalo: »Izpodbijana ureditev ima več ustavnopravno nesprejemljivih učinkov na neodvisnost Banke Slovenije. Prvič, omogoča izplačilo odškodnin iz splošnih rezerv, kar lahko vpliva na njeno zmožnost učinkovitega izpolnjevanja nalog v okviru ESCB, drugič, preprečuje ji (že od 1. 1. 2019) samostojno oblikovanje splošnih rezerv zaradi sistematičnega razporejanja vseh njenih dobičkov za kritje povrnitve škode, ki naj bi jo povzročila, in tretjič, v primeru izčrpanja doslej naštetih virov financiranja ji je naložena zakonska obveznost najetja posojila od Republike Slovenije, ki ga odplačuje iz bodočih dobičkov, kar ji ponovno preprečuje oblikovanje splošnih rezerv. V zvezi z naložitvijo odškodninske odgovornosti za opravljanje funkcije, ki ne spada med njene temeljne naloge, vse pojasnjeno Banko Slovenije postavlja v položaj odvisnosti od

političnih organov (Vlade in Državnega zbora), v katerem je potencialno izpostavljena političnim pritiskom. To po mnenju SEU ni združljivo z neodvisnostjo NCB, ki jo zagotavljata 130. člen PDEU in 7. člen Protokola št. 4. Namen teh določb primarnega prava EU je zavarovati ESCB, katerega sestavni del je tudi Banka Slovenije, pred vsemi političnimi pritiski, da se ji omogoči učinkovito uresničevanje ciljev in nalog z neodvisnim izvajanjem posebnih pristojnosti, ki jih ima za to na podlagi primarnega prava.«.

Predlog zakona zato določa, da je plačnik morebitnih odškodnin po tem zakonu Republika Slovenija.

Republika Slovenija pa bo lahko od Banke Slovenije zahtevala povrnitev izplačanih denarnih sredstev za financiranje odškodnin po tem zakonu, če bi se izkazalo, da je Banka Slovenije in oseba, ki je delovala na podlagi njenega pooblastila, škodo, zaradi katere so bile izplačane odškodnine, povzročila s svojim ravnanjem, če sta pri tem resno kršila svojo dolžnost skrbnega ravnanja iz 223.a člena ZBan-1.

Banka Slovenije in osebe, ki delujejo v njenem imenu, morajo namreč pri izrekanju ukrepov nadzora in izvajanju drugih pristojnosti po zakonu, ki ureja bančništvo, ravnati s skrbnostjo dobrega strokovnjaka. Šteje se, da Banka Slovenije ravna z ustrezno skrbnostjo, če je ob upoštevanju dejstev in okoliščin, s katerimi je razpolagala oziroma s katerimi bi na podlagi pooblastil morala razpolagati v času odločanja, lahko upravičeno štela, da so izpolnjeni pogoji za izrekanje ukrepov nadzora in da so izrečeni ukrepi zakoniti.

8. Dostop do informacij

V zvezi z dostopom do informacij je Ustavno sodišče RS v odločbi U-I-293/13 zapisalo: »Pravovarstvene možnosti tožnikov bi bile učinkovite le ob možnosti polnega vpogleda v listine v zvezi z izbrisom ali konverzijo, s katerimi je razpolagala Banka Slovenije, po katerem jim mora ostati še zadosten čas za pripravo tožbenega zahtevka.«.

Predlog zakona sicer predvideva dvostopenjski dostop do dokumentov in podatkov, in sicer:

- objavo dokumentov in podatkov na javni spletni strani Banke Slovenije in dostop do dokumentov in podatkov v virtualni podatkovni sobi ter fizični podatkovni sobi;
- pridobitev podatkov in dokumentov, ki so osebni ali zaupni ali poslovne skrivnosti, prek sodišča.

Banka Slovenije bo morala po začetku veljavnosti predloga zakona za vsako banko, v kateri je bil izrečen izredni ukrep, na svoji spletni strani objaviti:

- odločbo, s katero je bil izrečen izredni ukrep;
- dokumente, iz katerih je razvidna vsebina pogodbenega razmerja med Banko Slovenije in osebo, ki je izdelala ocene vrednosti sredstev banke v skladu s prvim odstavkom 261.b člena ZBan-1;
- dokumente, iz katerih je razvidna vsebina pogodbenega razmerja med Banko Slovenije in izvajalci pregleda kakovosti sredstev, obremenitvenih testov in cenilcev nepremičnin;
- poročilo obremenitvenih testov;
- povzetke vsebine dokumentov.

Pred javnim razkritjem zgoraj navedenih dokumentov bo Banka Slovenije prekrila osebne podatke in druge podatke o posameznih komitentih, ki se v skladu z zakonom štejejo za zaupne ali poslovno skrivnost. Poleg prej naštetih dokumentov bo Banka Slovenije na svoji spletni strani objavila povzetke vsebine relevantnih dokumentov, ki pa zaradi potrebe po varovanju ne morejo biti javno objavljeni.

Prav tako se določa vzpostavitev virtualne podatkovne sobe, v kateri bodo objavljeni taksativno navedeni dokumenti ter vsi drugi dokumenti, ki so bili upoštevani pri izreku izrednih ukrepov. Predlaga se vzpostavitev podatkovne sobe z oddaljenim dostopom, kar omogoča, da se bodo lahko z dokumenti in podatki seznanili vsi nekdanji imetniki, s čimer se zagotavlja njihova pravica do sodnega varstva. Glede na to, da je število nekdanjih imetnikov zelo veliko, oblikovanje fizične podatkovne sobe, že zaradi logističnih razlogov, ni najprimernejša rešitev. Prav tako je organiziranje fizične podatkovne sobe (ali več le-teh) neekonomično tudi glede na dejstvo, da obstaja varna tehnologija za vzpostavitev virtualne podatkovne sobe, ki bo nekdanjim imetnikom omogočila nemoten pregled dokumentov, hkrati pa bo v okviru tehničnih možnosti poskrbljeno tudi za varovanje njihove zaupnosti.

Predlog zakona nadalje določa, da imajo tožniki pravico pridobiti kateri koli podatek ali dokument, ki je pomemben za odločitev v zadevi preko sodišča. Tako se uzakonja materialna podlaga za pridobitev podatkov oziroma dokumentov. Uzakonitev materialne podlage pa omogoča tudi uporabo instituta stopničaste tožbe, kot ga na novo ureja Zakon o pravnem postopku. Nekdanjim imetnikom je omogočeno, da uveljavljajo dva zahtevka tako, da si pridržijo določitev drugega zahtevka ter navedbo dejstev in dokazov, na katere opirajo ta zahtevek, če je to odvisno od pridobitve dejstev ali dokazov, ki jih zahtevajo s prvim zahtevkom (zahtevek za dostop do podatkov in dokumentov).

S predlaganimi rešitvami se upošteva odločba U-I-295/13 in rešuje problematika asimetrije informacij med strankami. Zagotavlja se tudi, da bodo nekdanji imetniki imeli zadosten čas in poln vpogled v vse listine in podatke, ki so pomembni za pripravo tožbenega zahtevka, ki se glasi na povrnitev škode. Hkrati se s tem varujejo poslovne skrivnosti ter zaupni in osebni podatki, preprečujeta pa se tudi naključno iskanje in zbiranje podatkov.

Ustavno sodišče RS je sicer v odločbi U-I-4/20 pri presoji ustavnosti določb od 11. do 23. člena ZPSVIKOB ugotovilo, da te ne posegajo v ustavno varovano pravico do poslovne skrivnosti, zato te rešitve ostajajo tudi v predlogu zakona.

III. BESEDILO ČLENOV

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja:

- pravno podlago za povračilo škode, pristojnost sodišč in posebna pravila postopka, s katerim se nekdanjim delničarjem oziroma delničarkam ali upnikom oziroma upnicam banke, katerih delnice banke ali obveznosti banke so deloma ali v celoti prenehale, ali drugim osebam, katerih pravice so prizadete zaradi učinkov odločbe Banke Slovenije, s katero je bil izrečen izredni ukrep prenehanja kvalificiranih obveznosti banke na podlagi 261.a člena Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo, 35/11, 52/11 – popr., 59/11, 85/11, 48/12, 105/12, 56/13 in 96/13; v nadaljnjem besedilu: ZBan-1), (v nadaljnjem besedilu: nekdanji imetniki), omogoča učinkovito sodno varstvo;
- dostop do dokumentov in podatkov, ki jih je Banka Slovenije upoštevala ali bi jih morala upoštevati pri izreku izrednega ukrepa prenehanja kvalificiranih obveznosti banke, ki je bil izrečen na podlagi 261.a člena ZBan-1 (v nadaljnjem besedilu: izredni ukrep);

- objavo odločb Banke Slovenije, s katerimi so bili izrečeni izredni ukrepi (v nadaljnjem besedilu: odločba Banke Slovenije), ter način zagotovitve dokumentov in podatkov, ki se nanašajo na izredni ukrep;
- vpliv tega zakona na postopke, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona in v katerih nekdanji imetniki uveljavljajo zahteve, da Banka Slovenije povrne škodo, ki naj bi nastala zaradi učinkov odločbe Banke Slovenije.

2. člen

(opredelitev izrazov)

- (1) Izraz »kvalificirana obveznost banke« pomeni enako kot v ZBan-1.
- (2) Izraz »zaupni podatki« pomeni enako kot v zakonu, ki ureja bančništvo.
- (3) Izraz »poslovna skrivnost« pomeni enako kot v zakonu, ki ureja poslovno skrivnost.
- (4) Izraz »osebni podatek« pomeni enako kot v Uredbi (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (UL L št. 119 z dne 4. 5. 2016, str. 1), zadnjič popravljeni s Popravkom (UL L št. 127 z dne 23. 5. 2018).
- (5) Izraza »centralni depozitar« in »poddepozitar« pomenita enako kot v zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov.

3. člen

(obvezna uporaba tega zakona)

- (1) Nekdanji imetniki lahko uveljavljajo odškodninsko varstvo zaradi učinkov odločbe Banke Slovenije le v skladu s postopkom, ki ga določa ta zakon.
- (2) Ta zakon se ne uporablja, če je s pravnomočno sodno odločbo ugotovljeno, da je bilo v zvezi z odločbo Banke Slovenije storjeno kaznivo dejanje in nekdanji imetnik zatrjuje, da mu je bila škoda povzročena s tem kaznivim dejanjem.
- (3) Ta zakon se ne uporablja za tožbeni zahtevek, s katerim nekdanji imetnik uveljavlja kršitve pojasnilne dolžnosti poslovne banke, niti za druge tožbene zahteve, s katerimi se ne uveljavlja odškodninsko varstvo po prvem odstavku tega člena.
- (4) Za nekdanjega imetnika po tem zakonu se ne šteje oseba, ki je nekdanji delničar ali upnik banke, čigar delnice banke ali obveznosti banke so deloma ali v celoti prenehale na podlagi odločbe Banke Slovenije, če je ta oseba uveljavljala tožbeni zahtevek zoper poslovno banko zaradi kršitve pojasnilne dolžnosti in je bila s pravnomočno sodno odločbo ugotovljena ničnost pogodbenega razmerja o prodaji finančnih instrumentov, ki so predstavljali kvalificirane obveznosti banke.

4. člen
(pravna podlaga za povračilo škode)

Nekdanji imetnik je upravičen do povračila škode (odškodnine), če mu je zaradi učinka izrednega ukrepa nastala škoda v višini, ki je višja od škode, ki bi mu nastala, če izredni ukrep ne bi bil izrečen.

5. člen
(uporaba zakona, ki ureja pravdni postopek in zakona, ki ureja postopek s kolektivno tožbo)

(1) Če ta zakon ne določa drugače, se za postopek, ki se vodi po tem zakonu, uporablja zakon, ki ureja pravdni postopek, in sicer se uporabljajo pravila postopka v gospodarskih sporih.

(2) Če je vložena kolektivna odškodninska tožba v skladu s tem zakonom, se za postopek, ki se vodi po tem zakonu, smiselno uporablja zakon, ki ureja postopek s kolektivno tožbo, če ta zakon ne določa drugače.

6. člen
(pristojno sodišče)

Za odločanje v postopkih, ki se vodijo na podlagi tega zakona, je izključno pristojno Okrožno sodišče v Mariboru (v nadaljnjem besedilu: sodišče).

7. člen
(javna objava dokumentov)

(1) Banka Slovenije za vsako banko, ki ji je bil izrečen izredni ukrep, na svoji spletni strani objavi:

- odločbo, s katero je bil izrečen izredni ukrep;
- dokumente, iz katerih je razvidna vsebina pogodbenega razmerja med Banko Slovenije in osebo, ki je izdelala ocene vrednosti sredstev banke v skladu s prvim odstavkom 261.b člena ZBan-1;
- dokumente, iz katerih je razvidna vsebina pogodbenega razmerja med Banko Slovenije in izvajalci pregleda kakovosti sredstev, obremenitvenih testov in cenilcev nepremičnin;
- poročilo o obremenitvenih testih;
- povzetke vsebin dokumentov iz tretje, pete, osme in devete alineje prvega odstavka 19. člena tega zakona.

(2) Banka Slovenije prekrije podatke, ki se v skladu z zakonom štejejo za zaupne ali osebne podatke ali poslovno skrivnost.

(3) Dokumenti iz prve do četrte alineje prvega odstavka tega člena se objavijo v izvirniku oziroma kot skeniran izvorni dokument. Če je izvirnik v tujem jeziku, Banka Slovenije zagotovi in objavi tudi prevod dokumenta v slovenščini.

8. člen **(virtualne podatkovne sobe)**

(1) Ministrstvo, pristojno za finance (v nadaljnjem besedilu: upravljavec podatkovne sobe), za vsako banko, ki ji je bil izrečen izredni ukrep, vzpostavi ločeno virtualno podatkovno sobo, v kateri omogoča dostop do dokumentov iz prvega odstavka 19. člena tega zakona. Za vsako virtualno podatkovno sobo se oblikuje evidenca oseb, ki lahko vstopajo v to sobo. Evidenca se oblikuje na podlagi seznama iz 17. in 18. člena tega zakona, z vnosi pa jo dopolnjuje Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljnjem besedilu: Agencija) na podlagi podatkov, prejetih v vlogah za vstop v virtualno podatkovno sobo.

(2) Virtualna podatkovna soba je zasnovana tako, da:

- se vstop do virtualne podatkovne sobe omogoči samo osebam, ki jih določa 10. člen tega zakona;
- je vstop v virtualno podatkovno sobo avtomatiziran in poteka z uporabo kvalificiranih digitalnih potrdil;
- o tem, ali oseba izpolnjuje pogoj iz prve alineje 10. člena tega zakona, odloči programska rešitev v okviru virtualne podatkovne sobe;
- omogoča osebi, ki ji je bil v skladu s prvo, drugo, tretjo, četrto, peto ali šesto alinejo 10. člena tega zakona omogočen vstop v virtualno podatkovno sobo, da sama omogoči vstop osebam, ki v virtualno podatkovno sobo vstopajo kot njihni pooblaščenici;
- se beležijo podatki, v kateri dokument je oseba vpogledala, in čas vsakega vpogleda v posamezen dokument.

(3) Virtualna podatkovna soba se zapre v petih letih po pravnomočnosti zadnje odločbe, izdane v postopku, ki se vodi na podlagi tega zakona.

9. člen **(evidenca osebnih podatkov, ki jih vodi upravljavec podatkovne sobe)**

(1) Zaradi zagotovitve dostopa do dokumentov v virtualni podatkovni sobi in varstva podatkov, ki jih ti dokumenti vsebujejo, vodi upravljavec podatkovne sobe evidenco oseb, ki:

- imajo pravico vstopati v virtualno podatkovno sobo;
- so imele pravico vstopati v virtualno podatkovno sobo, vendar je ta pravica prenehala;
- imajo v Republiki Sloveniji pravico opravljati odvetniške storitve oziroma so opravile pravniški državni izpit, pri čemer se evidenca oblikuje na podlagi seznama iz prvega in drugega odstavka 18. člena tega zakona;

- imajo v Republiki Sloveniji pravico uporabljati naziv pooblaščen revizor, preizkušeni notranji revizor, pooblaščen ocenjevalec vrednosti, preizkušeni računovodja ali preizkušeni poslovni finančnik, pri čemer se evidenca oblikuje na podlagi seznamov iz tretjega in četrtega odstavka 18. člena tega zakona;
- so vstopile v virtualno podatkovno sobo.

(2) V evidenci iz prve alineje prejšnjega odstavka se za vsako osebo vodi:

- osebno ime, naslov in davčno številko;
- podatek, v katero virtualno podatkovno sobo lahko ta oseba vstopi;
- podatek, ali oseba v virtualno podatkovno sobo vstopa kot nekdanji imetnik, zakoniti zastopnik, pooblaščenec, izvedenec, sodnik, tožnik, višji državni odvetnik, državni odvetnik, član odbora iz 24. člena tega zakona, Banka Slovenije ali Republika Slovenija;
- če oseba vstopa kot zakoniti zastopnik oziroma pooblaščenec, podatek o tem, koga zastopa, pri čemer se v evidenci vodita osebno ime ali firma in davčna številka zastopane osebe, ter podatek, da oseba vstopa kot zakoniti zastopnik oziroma pooblaščenec.

(3) V evidenci iz druge alineje prvega odstavka tega člena se za vsako osebo vodi:

- osebno ime, naslov in davčna številka;
- podatek, v katero virtualno podatkovno sobo je ta oseba vstopala;
- podatek, ali je oseba v virtualno podatkovno sobo vstopala kot nekdanji imetnik, zakoniti zastopnik, pooblaščenec, izvedenec, sodnik, tožnik, višji državni odvetnik, državni odvetnik, član odbora iz 24. člena tega zakona, Banka Slovenije ali Republika Slovenija;
- če je oseba vstopala kot zakoniti zastopnik oziroma pooblaščenec, podatek o tem, koga je zastopala, pri čemer se v evidenci vodita osebno ime ali firma in davčna številka zastopane osebe, ter podatek, da je oseba vstopala kot zakoniti zastopnik oziroma pooblaščenec.

(4) V evidenci iz tretje alineje prvega odstavka tega člena se za vsako osebo vodijo osebno ime, naslov in številka vpisa v imenik Odvetniške zbornice Slovenije oziroma evidenčno knjigo oseb, ki so opravile pravniški državni izpit.

(5) V evidenci iz četrte alineje prvega odstavka tega člena se za vsako osebo vodijo osebno ime, naslov in registrska številka iz registra, ki ga vodi Agencija za javni nadzor nad revidiranjem (v nadaljnjem besedilu: ANR) oziroma Slovenski inštitut za revizijo (v nadaljnjem besedilu: SIR).

(6) V evidenci iz pete alineje prvega odstavka tega člena se za vsako osebo vodi:

- enolična oznaka njenega kvalificiranega digitalnega potrdila;
- podatek, v katero virtualno podatkovno sobo je ta oseba vstopila;
- osebno ime, naslov in davčna številka;
- podatek, v katere dokumente je oseba vpogledala, in datum vsakega vpogleda v posamezen dokument;

- podatek, ali je oseba v virtualno podatkovno sobo vstopala kot nekdanji imetnik, zakoniti zastopnik, pooblaščenec, izvedenec, sodnik, tožnik, višji državni odvetnik, državni odvetnik, član odbora iz 24. člena tega zakona, Banka Slovenije ali Republika Slovenija;
- če je oseba vstopala kot zakoniti zastopnik oziroma pooblaščenec, podatek o tem, koga je zastopala, pri čemer se v evidenci vodijo osebno ime ali firma in davčna številka zastopane osebe, ter podatek, da je oseba vstopala kot zakoniti zastopnik oziroma pooblaščenec;
- omrežni naslov (IP naslov), s katerega je oseba vstopala v virtualno podatkovno sobo.

(7) Evidence iz prve do četrte alineje prvega odstavka tega člena se vodijo do zaprtja virtualne podatkovne sobe, evidenca iz pete alineje prvega odstavka tega člena pa deset let po zaprtju virtualne podatkovne sobe.

(8) Da se zagotovi izvrševanje tega zakona, lahko upravljavec podatkovne sobe dostopa do vseh evidenc iz tega člena. Agencija lahko dostopa do evidenc iz prve do četrte alineje prvega odstavka tega člena, Banka Slovenije pa do evidenc iz prve, druge in pete alineje prvega odstavka tega člena.

10. člen

(osebe, katerim se omogoči vstop v virtualno podatkovno sobo)

Vstop v virtualno podatkovno sobo se omogoči:

- osebam, ki so vpisane na seznamu iz prvega odstavka 17. člena tega zakona in niso imetnice računa, ki je v seznamu označen kot fiduciarni račun;
- osebam, ki so bile ob izdaji odločbe Banke Slovenije imetnice vrednostnih papirjev z ISIN kodami XS0283183084, XS0270427163, XS0325446903, XS0208414515 in niso nastopale kot poddepozitar;
- osebam, ki so bile ob izdaji odločbe Banke Slovenije imetnice vrednostnih papirjev s seznama iz prvega odstavka 17. člena tega zakona ali imetnice vrednostnega papirja z ISIN kodami iz prejšnje alineje, ki so se ob izdaji odločbe Banke Slovenije vodili na računu poddepozitarja;
- osebam, ki so bile ob izdaji odločbe Banke Slovenije upnice banke iz naslova hibridnega ali podrejenega posojila, ki je predstavljalo kvalificirano obveznost banke;
- osebam, ki so upravičene do vstopa na podlagi odločbe sodišča;
- osebi, ki z drugo javno listino izkaže, da je nekdanji imetnik ali je prizadeta zaradi učinkov odločbe Banke Slovenije;
- Banki Slovenije in Republiki Sloveniji;
- pooblaščenцу, ki je vpisan na seznamu iz 18. člena tega zakona in je odvetnik ali druga oseba, ki je opravila pravniški državni izpit, pooblaščen revizor, preizkušeni notranji revizor, pooblaščen ocenjevalec vrednosti, preizkušeni računovodja ali preizkušeni poslovni finančnik;
- pooblaščenцу, ki ni vpisan na seznamu iz 18. člena tega zakona, za katerega je SIR izdal mnenje, da ima ustrezne kvalifikacije in znanja, potrebna za strokovno presojo dokumentov v virtualni podatkovni sobi, ali se izkaže s potrdilom, iz katerega izhaja, da je opravil pravniški državni izpit;

- članom odbora iz 24. člena tega zakona;
- višjim državnim odvetnikom in državnim odvetnikom ter
- sodišču.

11. člen **(vstop v virtualno podatkovno sobo)**

(1) Osebi iz prve alineje prejšnjega člena, ki je fizična oseba, se vstop omogoči na podlagi zahteve, ki je vložena elektronsko in je oddana z uporabo kvalificiranega digitalnega potrdila.

(2) Osebi iz prve alineje prejšnjega člena, ki je pravna oseba, se vstop omogoči na podlagi zahteve, ki je vložena elektronsko in je oddana z uporabo kvalificiranega digitalnega potrdila, ki je izdano njenemu zakonitemu zastopniku.

(3) Osebam iz osme alineje prejšnjega člena omogoči vstop pooblastitelj iz prve do sedme in desete alineje 10. člena tega zakona z uporabo programske rešitve v okviru virtualne podatkovne sobe.

(4) Preostalim osebam iz prejšnjega člena omogoči vstop v virtualno podatkovno sobo Agencija skladno z 12. in 13. členom tega zakona. Agencija omogoči posamezni osebi vstop v virtualno podatkovno sobo tako, da vpiše to osebo v evidenco oseb iz prve alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona.

12. člen **(postopek Agencije glede vstopa v virtualno podatkovno sobo)**

(1) Agencija vpiše v evidenco iz prve alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona osebo iz druge alineje 10. člena tega zakona, če ta vlogi za vstop v virtualno podatkovno sobo priloži potrdilo depozitarja, da je bila ta oseba ob izbrisu vrednostnega papirja z ISIN kodo iz druge alineje 10. člena tega zakona imetnik tega vrednostnega papirja.

(2) Agencija vpiše v evidenco iz prve alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona osebo iz tretje alineje 10. člena tega zakona, če ta vlogi za vstop v virtualno podatkovno sobo priloži potrdila depozitarja in poddepozitarjev, da je bila ta oseba ob izbrisu vrednostnega papirja s seznama iz prvega odstavka 17. člena tega zakona ali ob izbrisu vrednostnega papirja z ISIN kodo iz druge alineje 10. člena tega zakona imetnik tega vrednostnega papirja.

(3) Agencija vpiše v evidenco iz prve alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona osebo iz četrte alineje 10. člena tega zakona, če ta vlogi za vstop v virtualno podatkovno sobo priloži izvornik pogodbe ali overjen prepis izvornika pogodbe, ki je bila podlaga za nastanek obveznosti, ki je predstavljala kvalificirano obveznost banke.

(4) Agencija vpiše v evidenco iz prve alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona osebo iz pete oziroma šeste alineje 10. člena tega zakona, če ta vlogi za vstop v virtualno podatkovno sobo priloži odločbo sodišča oziroma javno listino.

(5) Agencija vpiše v evidenco iz prve alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona osebo iz devete alineje 10. člena tega zakona, če ta vlogi za vstop v virtualno podatkovno sobo priloži mnenje SIR, da ima ta oseba ustrezne kvalifikacije in znanja, potrebna za strokovno presojo dokumentov v virtualni podatkovni sobi, ali priloži potrdilo, iz katerega izhaja, da je opravila pravniški državni izpit.

(6) Agencija vpiše v evidenco iz prve alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona osebe, ki jih sporočijo sodišče, Državno odvetništvo, Banka Slovenije in Republika Slovenija. Sporočilo iz prejšnjega stavka vsebuje podatke iz drugega odstavka 9. člena tega zakona.

13. člen

(vstop v virtualno podatkovno sobo na podlagi evidence, ki jo dopolnjuje Agencija)

(1) Če Agencija osebo vpiše v evidenco iz prve alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona, vnese njene podatke v sistem virtualne podatkovne sobe in jo o tem obvesti.

(2) Če Agencija osebe ne vpiše v evidenco iz prve alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona, izda odločbo o zavrnitvi vstopa v virtualno podatkovno sobo. Zoper to odločbo ni pritožbe in ni dopusten upravni spor. Osebe, ki jim je bil vstop zavrnjen, lahko zahtevajo vstop v virtualno podatkovno sobo s tožbo iz drugega odstavka 27. člena tega zakona, na kar se osebo v odločbi pouči.

(3) Ne glede na določbe zakona, ki ureja trg finančnih instrumentov, in zakona, ki ureja splošni upravni postopek:

- lahko izda odločbo Agencije iz prejšnjega odstavka direktor Agencije ali oseba, ki jo za to pooblasti direktor Agencije;
- v postopku izdaje odločbe iz prejšnjega odstavka Agencija ne poziva vlagateljev, da odpravijo pomanjkljivosti nepopolne ali nerazumljive vloge.

(4) Za opravljanje nalog iz prejšnjega in tega člena je Agencija upravičena do plačila nadomestila v višini 50 eurov na vlogo. Nadomestilo Agenciji plača iz proračuna Republika Slovenija na podlagi pogodbe med Agencijo in Republiko Slovenijo.

(5) Vloga iz prvega do petega odstavka prejšnjega člena se vloži na obrazcu, ki ga s sklepom določi Agencija. Obrazec vsebuje naslednje osebne podatke vlagatelja: osebno ime ali firmo, naslov ali sedež, davčno številko, matično številko pravne osebe, vrsto vrednostnega papirja, količino vrednostnih papirjev ter druge podatke, ki omogočajo identifikacijo vrednostnih papirjev, njihovega imetnika in računa, na katerem so se ti vrednostni papirji vodili.

14. člen

(odgovornost za škodo, ker je bil vstop v virtualno podatkovno sobo omogočen osebi, kateri ne bi smel biti)

Če so listine, ki so bile priložene vlogi za vstop v virtualno podatkovno sobo, neresnične ali če vsebujejo nepopolne podatke, je oseba, ki je predložila takšne listine, odgovorna za škodo, ki je nastala, ker ji je Agencija dovolila vstop v virtualno podatkovno sobo, če je vedela ali bi morala vedeti za neresničnost ali nepopolnost podatkov.

15. člen

(dostop do virtualne podatkovne sobe v prostorih upravljavca podatkovne sobe)

Upravljavec podatkovne sobe omogoči osebam iz prve do šeste alineje 10. člena tega zakona uporabo programske in strojne opreme za vstop v virtualno podatkovno sobo v prostorih, ki jih za ta namen vzpostavi. Pred vstopom v prostor oseba podpiše izjavo iz drugega odstavka 20. člena tega zakona.

16. člen

(ukinitév vstopa v virtualno podatkovno sobo)

(1) Ko upravljavec podatkovne sobe prejme seznam sodišča iz četrtega odstavka 32. člena tega zakona, onemogoči vstop v virtualno podatkovno sobo vsem osebam iz prve do šeste alineje 10. člena tega zakona, ki niso vložile tožbe v skladu s tem zakonom. Ko upravljavec podatkovne sobe osebam iz prejšnjega stavka onemogoči vstop, s tem onemogoči vstop tudi njihovim pooblaščencom.

(2) Tožniku in njegovim pooblaščencom se vstop v virtualno podatkovno sobo omogoča do pravnomočnosti odločbe sodišča, s katero se konča postopek. Sodišče pošlje enkrat mesečno upravljavcu podatkovne sobe seznam tožnikov, o tožbah katerih je bilo pravnomočno odločeno. Če je zoper pravnomočno odločbo vloženo izredno pravno sredstvo, se tožniku in njegovim pooblaščencom vstop omogoča do dokončanja tega postopka.

(3) Banki Slovenije, Republiki Sloveniji in sodišču se vstop v virtualno podatkovno sobo omogoča do njenega zaprtja. Osebam, ki vstopajo v virtualno podatkovno sobo na podlagi odločbe sodišča in niso hkrati tožniki, se možnost vstopa odvzame na podlagi pravnomočne odločbe sodišča oziroma najkasneje ob zaprtju virtualne podatkovne sobe.

17. člen

(posredovanje podatkov Agenciji in upravljavcu)

(1) KDD – Centralna klirinško depotna družba, d. d. (v nadaljnjem besedilu: KDD), pošlje Agenciji in upravljavcu podatkovne sobe sezname oseb, ki so bile na dan izreka izrednega ukrepa imetnice nematerializiranih vrednostnih papirjev z naslednjimi ISIN kodami:

SI0021103526, SI0022103111, SI0021104052, SI0022103046, SI0021109598,
SI0021200405, SI0022102964, SI0022103103, SI0022102766, SI0021107329,
SI0022102683, SI0022102956, SI0022102261, SI0022103277, SI0022103319,
SI0021108608, SI0021107634, SI9921107750, SI0022102782, SI0022102709,
SI0022102998 in SI0022103285.

(2) Sezname iz prejšnjega odstavka in drugega odstavka 49. člena tega zakona vsebujejo za vsak vrednostni papir iz prejšnjega odstavka naslednje podatke o vsakem imetniku in njegovem računu: osebno ime oziroma firmo, naslov oziroma sedež, davčno številko, enotno matično številko občana, matično številko pravne osebe, morebitno oznako, ki jo je imetniku dodelila KDD, ISIN kodo, LEI kodo, oznako vrednostnega papirja, količino vrednostnih papirjev, oznako tipa računa, oznako člana, ki vodi posamezen račun, in številko posameznega računa.

18. člen

(sezname, ki jih pošljejo Odvetniška zbornica Slovenije, Ministrstvo za pravosodje, ANR, SIR, generalni državni odvetnik in sodišče)

(1) Odvetniška zbornica Slovenije pošlje upravljavcu podatkovne sobe seznam odvetnikov in tujih odvetnikov, ki lahko v Republiki Sloveniji opravljajo odvetniške storitve.

(2) Ministrstvo, pristojno za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: Ministrstvo za pravosodje), pošlje upravljavcu podatkovne sobe seznam oseb, ki so od leta 2006 opravile pravniški državni izpit.

(3) ANR pošlje upravljavcu podatkovne sobe seznam oseb, ki lahko uporabljajo naziv pooblaščen revizor.

(4) SIR pošlje upravljavcu podatkovne sobe seznam oseb, ki lahko uporabljajo nazive preizkušeni notranji revizor, pooblaščen ocenjevalec vrednosti, preizkušeni računovodja ali preizkušeni poslovni finančnik.

(5) Generalni državni odvetnik pošlje upravljavcu sobe seznam državnih odvetnikov, ki zastopajo Republiko Slovenijo v postopkih na podlagi tega zakona.

(6) Sodišče pošlje upravljavcu podatkovne sobe seznam članov odbora iz 24. člena tega zakona.

(7) Odvetniška zbornica Slovenije, Ministrstvo za pravosodje, ANR in SIR do 5. dne v mesecu upravljavcu podatkovne sobe sporočijo morebitne spremembe vpisov v seznam, ki ga vodijo.

(8) Sezname iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena za vsako osebo vsebujejo osebno ime, naslov in številko vpisa v imenik Odvetniške zbornice Slovenije oziroma evidenčno knjigo oseb, ki so opravile pravniški državni izpit oziroma registrsko

številko iz registra, ki ga vodi ANR oziroma SIR. Sezname iz petega in šestega odstavka tega člena za vsako osebo vsebujejo osebno ime in naslov.

19. člen **(dokumenti v virtualni podatkovni sobi)**

(1) Banka Slovenije za vsako banko, ki ji je bil izrečen izredni ukrep, za objavo dokumentov in podatkov v virtualni podatkovni sobi izroči upravljavcu podatkovne sobe:

- odločbo Banke Slovenije z morebitnimi prilogami;
- dokumente, iz katerih je razvidna vsebina pogodbenega razmerja med Banko Slovenije in osebo, ki je izdelala ocene vrednosti sredstev banke v skladu s prvim odstavkom 261.b člena ZBan-1;
- oceno vrednosti sredstev banke, ki je bila pripravljena v skladu s prvim odstavkom 261.b člena ZBan-1;
- dokumente, iz katerih je razvidna vsebina pogodbenega razmerja med Banko Slovenije in izvajalci pregleda kakovosti sredstev, obremenitvenih testov in cenilcev nepremičnin;
- poročilo o pregledu kakovosti sredstev, ki vključuje metodološka pojasnila glede oblikovanja slabitev in rezervacij ter za razvrščanje posameznih komitentov za namene ocenjevanja tveganj, ter oceno potrebnih slabitev in rezervacij po posameznih komitentih;
- dokumente v zvezi z izvedbo povečanja osnovnega kapitala banke;
- poročilo o obremenitvenih testih;
- zapisnike in gradiva usmerjevalnega odbora, ki je usmerjal in nadzoroval izvedbo skrbnega pregleda bank v letu 2013, vključno z zapisniki in gradivi delovnih teles odbora, ki so obravnavala posamezna področja skrbnega pregleda, vključno z metodološkimi usmeritvami, ter vključno z dokumenti glede izmenjave podatkov in obravnave ugotovitev in rezultatov;
- druge dokumente, na katerih je neposredno temeljila odločba Banke Slovenije.

(2) Dokumente iz prejšnjega odstavka Banka Slovenije izroči upravljavcu podatkovne sobe v izvorniku v elektronski obliki oziroma kot skeniran izvorni dokument, pri čemer Banka Slovenije prekrije osebne podatke ter označi dokumente, ki so zaupni ali poslovna skrivnost. Če je izvornik v tujem jeziku, Banka Slovenije zagotovi tudi prevod dokumenta v slovenščini.

(3) Slovenski državni holding (v nadaljnjem besedilu: SDH) za vsako banko, ki ji je bil izrečen izredni ukrep, za objavo dokumentov in podatkov v virtualni podatkovni sobi upravljavcu podatkovne sobe zagotovi dokumente, iz katerih so razvidni pogoji za prenos tveganih postavk bank na nekdanjo Družbo za upravljanje terjatev bank, d. d. (v nadaljnjem besedilu: DUTB), vključno s podatki o terjatvah in o prenosnih cenah posameznih terjatev, ki so bile z banke, ki ji je bil izrečen izredni ukrep, prenesene na to družbo.

(4) Upravljavec podatkovne sobe za vsako banko, ki ji je bil izrečen izredni ukrep, za objavo dokumentov in podatkov v virtualni podatkovni sobi zagotovi:

- dokumente medresorske komisije, imenovane na podlagi Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (Uradni list RS, št. 105/12, 63/13 – ZS-K, 23/14 –

- ZDIJZ-C, 104/15, 26/17 – ORZUKSB33 in 27/17 – popr.; v nadaljnjem besedilu: ZUKSB), v zvezi s postopkom odobritve državne pomoči bankam, ki so jim bili izrečeni izredni ukrepi, vključno s sklepi Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) o uporabi ukrepov po ZUKSB v posamezni banki in programi prestrukturiranja;
- odločbe Evropske komisije o dovoljeni državni pomoči bankam, ki jim je bil izrečen izredni ukrep;
 - druge dokumente, na katerih so neposredno temeljile odločitve vlade v zvezi z uporabo ukrepov po ZUKSB v bankah, ki so jim bili izrečeni izredni ukrepi.

20. člen **(varovanje podatkov in dokumentov)**

(1) Oseba, ki vstopa v virtualno podatkovno sobo, pred vstopom elektronsko podpiše izjavo o varovanju zaupnosti iz drugega odstavka tega člena.

(2) Izjava o varovanju zaupnosti se glasi: »Informacije, ki jih bom pridobil(-a) na podlagi dostopa v virtualno podatkovno sobo in ki izvirajo iz dokumentov ali podatkov in so označeni kot zaupni ali poslovna skrivnost, bom varoval(-a) kot take in jih bom uporabil(-a) izključno za uveljavljanje tožbenih zahtevkov v skladu z Zakonom o postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (Uradni list RS, št....). Informacije iz dokumentov ali podatkov iz prejšnjega stavka moram razkriti, če to od mene zahteva zakon ali akt državnega organa, sprejet na podlagi zakona. Seznanjen(-a) sem, da sta izdaja in neupravičena pridobitev poslovne skrivnosti kaznivo dejanje ter da kazensko in civilno odgovarjam za neupravičeno uporabo ali razkritje zaupnega podatka.«.

(3) Dokumenti in podatki iz virtualne podatkovne sobe, ki so označeni kot zaupni, ali poslovna skrivnost, se lahko uporabijo izključno za namen teka postopka po tem zakonu. Oseba, ki ima v skladu s tem zakonom dostop do dokumentov ali podatkov, dokumente ali podatke, ki so označeni kot zaupni ali kot poslovna skrivnost, varuje kot take.

(4) Če stranka zaupne podatke ali poslovne skrivnosti navede v vlogi v postopku, ki poteka v skladu s tem zakonom in je ta vloga namenjena izključno predložitvi sodišču, se to ne šteje za kršitev obveznosti varovanja dokumentov ali podatkov, ki so označeni kot zaupni ali poslovna skrivnost. Uporaba podatkov in dokumentov iz virtualne podatkovne sobe v nasprotju s prejšnjim stavkom se šteje za neupravičeno uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti ali zaupnega podatka.

21. člen **(pravica do pridobitve podatkov in dokumentov)**

Ne glede na določbe drugih zakonov ima nekdanji imetnik zaradi zagotavljanja sodnega varstva v skladu s 27. in 36. členom tega zakona pravico do pridobitve katerega koli podatka ali dokumenta v zvezi z izrednim ukrepom, ki je pri Banki Slovenije.

22. člen (elektronska vloga)

(1) Če ima tožeča stranka pooblaščenca, pooblaščenec vloge vloži v elektronski obliki, sodišče pa mu pisanja vroča po varni elektronski poti.

(2) Banka Slovenije in Republika Slovenija vloge vlagata v elektronski obliki, sodišče pa jima pisanja vroča po varni elektronski poti.

23. člen (predhodno mnenje)

(1) Pred potekom roka iz 29. člena tega zakona lahko sodišče na predlog Republike Slovenije, Banke Slovenije ali neprofitnega reprezentativna interesnega združenja, ki deluje v interesu nekdanjih imetnikov (v nadaljnjem besedilu: reprezentativno združenje) imenuje skupino neodvisnih strokovnjakov (v nadaljnjem besedilu: odbor) za izdelavo predhodnega mnenja o tem, ali bi nekdanji imetniki prejeli plačilo iz naslova imetništva kvalificiranega instrumenta v primeru, da izredni ukrep ne bi bil izrečen, in v kolikšni meri.

(2) Če predlog za izdelavo predhodnjega mnenja poda več reprezentativnih združenj, se za reprezentativno združenje za potrebe izvajanja tega člena in 24. člena tega zakona šteje tisto, ki ima največ članov.

(3) Predlog za začetek postopka pridobitve predhodnega mnenja vsebuje predlog člana odbora, katerega je predlagatelj upravičen predlagati po prvem odstavku 24. člena tega zakona. Če sodišče predlogu za začetek postopka pridobitve predhodnega mnenja ugodí, izda sklep o začetku postopka za pridobitev predhodnega mnenja. Sodišče hkrati pozove ostala upravičena predlagatelja iz prejšnjega odstavka, da v roku 30 dni od objave sklepa o začetku postopka v virtualni podatkovni sobi sodišču predlagata člane odbora iz prvega odstavka 24. člena tega zakona. V roku iz prejšnjega stavka sodišče predlaga predsednika odbora.

(4) Če ostala upravičena predlagatelja v roku sporočita svoje kandidate iz prvega odstavka 24. člena tega zakona, sodišče pozove vse upravičene predlagatelje, da se lahko v roku 15 dneh po objavi kandidatov izjavijo o predlaganih kandidatih in sodišču pošljejo tudi mnenje glede predsednika odbora, ki ga imenuje sodišče.

(5) Če ostala upravičena predlagatelja v roku ne sporočita kandidatov, te člane imenuje sodišče, pri čemer pri imenovanju članov iz tretje alineje prvega odstavka 24. člena tega zakona upošteva reprezentativnost združenja.

(6) Sodišče po izteku roka za predlaganje članov odbora izda sklep o imenovanju odbora, upoštevajoč 24. člen tega zakona, in hkrati odboru naloži izdelavo predhodnega mnenja iz prvega odstavka tega člena. Sodišče predloge in sklep iz prvega in tega odstavka vroči

upravičenim predlagateljem iz prvega odstavka tega člena, ju objavi v virtualni podatkovni sobi in sklep tudi na spletni strani sodišča.

(7) Odbor osnutek predhodnega mnenja pripravi v šestih mesecih od objave sklepa sodišča v virtualni podatkovni sobi ter ga pošlje sodišču, sodišče pa ga vroči predlagateljem iz prvega odstavka tega člena v pripombe in dopolnitve, ki se lahko podajo v roku 30 dni od prejema. Osnutek predhodnega mnenja se objavi tudi v virtualni podatkovni sobi.

(8) V roku 30 dneh od objave osnutka predhodnega mnenja v virtualni podatkovni sobi lahko pripombe sodišču pošljejo tudi nekdanji imetniki, ki imajo dostop do virtualne podatkovne sobe.

(9) Odbor na podlagi pripomb iz sedmega in osmega odstavka tega člena v roku treh mesecev od izteka roka iz prejšnjega odstavka pripravi predhodno mnenje, ki vsebuje:

- mnenje odbora, ali bi nekdanji imetniki prejeli plačilo iz naslova imetništva kvalificiranega instrumenta v primeru, da izredni ukrep ne bi bil izrečen in v kolikšni meri;
- opredelitev do pripomb iz sedmega in osmega odstavka tega člena.

(10) Sodišče predhodno mnenje iz prejšnjega odstavka objavi v virtualni podatkovni sobi, povzetek predhodnega mnenja pa isti dan objavi na spletni strani sodišča. Vsebino povzetka predhodnega mnenja pripravi odbor.

(11) V času od vložitve predloga za izdelavo predhodnega mnenja do objave predhodnega mnenja v skladu s prejšnjim odstavkom rok za vložitev tožbe iz 29. člena tega zakona ne teče. Rok iz prejšnjega stavka ne teče tudi v času od vložitve predloga za izdelavo predhodnega mnenja do morebitne izdaje sklepa sodišča o zavrnitvi takšnega predloga.

(12) Za določitev statusa reprezentativnosti interesnega združenja, ki deluje v interesu nekdanjih imetnikov, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja kolektivno tožbo, v delu, ki ureja presojo reprezentativnosti.

24. člen

(pogoji za članstvo in sestava odbora)

(1) Odbor ima sedem članov, od katerih sodišče imenuje:

- dva člana na predlog vlade;
- enega člana na predlog Banke Slovenije;
- tri člane na predlog reprezentativnega združenja;
- predsednika odbora.

(2) Za člana odbora je lahko imenovana oseba, ki je strokovnjak s področja finančnega in bančnega prava, računovodstva, financ, revizije in vrednotenja sredstev, ki imajo izkušnje iz postopkov pregleda kakovosti sredstev za bonitetni nadzor bank in postopkov prenehanja gospodarskih družb na območju Evropske unije, lahko pa tudi druge strokovnjake, če so njihova znanja po presoji sodišča potrebna.

(3) Za člana odbora poleg osebe, pri kateri obstajajo izločitveni razlogi v skladu z zakonom, ki ureja pravdni postopek, ne sme biti imenovan(a):

- oseba, ki je opravljala pregled kakovosti sredstev bank, obremenitvene teste bank, za katere je bila izdana odločba Banke Slovenije, ali je izdelala oceno vrednosti sredstev banke, ki je bila pripravljena v skladu s prvim odstavkom 261.b člena ZBan-1;
- oseba, ki je ali je bila v času izvajanja izrednih ukrepov zaposlena ali je sodelovala na drugi pogodbeni podlagi s pravno osebo, ki je opravljala preglede kakovosti sredstev bank, obremenitvene teste bank, za katere je bila izdana odločba Banke Slovenije, ali je izdelala oceno vrednosti sredstev banke, ki je bila pripravljena v skladu s prvim odstavkom 261.b člena ZBan-1;
- oseba, ki je ali je bila v obdobju 12 mesecev pred izrekom izrednega ukrepa ali v času izvajanja izrednega ukrepa:
 1. član organa vodenja banke ali organa nadzora banke, ki ji je bil izrečen izredni ukrep;
 2. član revizijske komisije ali komisije za tveganja ali vodja organizacijske enote banke, ki ji je bil izrečen izredni ukrep, ali je z njo sodelovala na drugi pogodbeni podlagi;
 3. član organov nadziranja bank ali vodja organizacijske enote organov nadziranja bank;
 4. član organa vodenja ali organa nadzora, vodja organizacijske enote DUTB, zaposlena oseba pri DUTB ali oseba, ki je sodelovala na drugi pogodbeni podlagi z DUTB.

(4) Član odbora v postopku po tem zakonu sodišču prijavi vse stike s tretjimi osebami, ki so povezani z opravljanjem izvedenskega dela.

(5) Člani odbora kot zaupne varujejo vse podatke, ki so jih dobili pri opravljanju funkcije člana odbora, in jih smejo uporabiti le pri opravljanju te funkcije. Pri opravljanju svoje funkcije so člani odbora neodvisni.

25. člen (delo odbora)

(1) Administrativne zadeve za odbor opravlja sodišče.

(2) Predsednik odbora vodi seje odbora. Odbor je sklepčen, če so navzoči vsi njegovi člani. Odbor svoje sklepe sprejema z večino glasov vseh članov, pri čemer se posamezen član glasovanja ne more vzdržati.

(3) Člani odbora lahko od Banke Slovenije zahtevajo predložitev drugih podatkov in dokumentov, potrebnih za izdelavo predhodnega mnenja.

(4) Stroške za delovanje odbora krije Republika Slovenija. Minister, pristojen za finance, podrobneje določi način ugotavljanja stroškov, vključno z nagrado članom odbora.

26. člen **(poravnalna shema)**

(1) V primeru, da je na podlagi predhodnega mnenja ugotovljeno, da je vsem ali le nekaterim nekdanjim imetnikom zaradi učinka izrednega ukrepa nastala škoda v višini, ki je višja od škode, ki bi jim nastala, če izredni ukrep ne bi bil izrečen, lahko vlada z uredbo določi poravnalno shemo in način izplačila.

(2) Vlada v uredbi iz prejšnjega odstavka določi, da je posamezni nekdanji imetnik na podlagi poravnalne sheme lahko upravičen do ne več kot do 60 % vrednosti škode, ki jo je utrpel zaradi izrednega ukrepa odpisa kvalificiranih obveznosti banke.

(3) Z izplačilom zneska iz prejšnjega odstavka vlagatelju preneha status nekdanjega imetnika po tem zakonu in ugasne pravica uveljavljanja katerih koli zahtevkov tako iz naslova prenehanja kvalificiranih obveznosti banke na podlagi odločbe Banke Slovenije kot iz naslova ničnosti pravnega posla, na podlagi katerega je pridobil kvalificirane obveznosti banke zaradi kršitve pojasnilne dolžnosti ali na podlagi drugih naslovov.

(4) Z izplačilom zneska iz drugega odstavka tega člena vlagatelj izgubi tudi pravico do odškodnine na podlagi tega zakona.

(5) Sredstva za izplačilo zneskov iz drugega odstavka tega člena se zagotovijo iz proračuna Republike Slovenije.

27. člen **(tožba)**

(1) Tožnik s tožbo, s katero uveljavlja odškodninsko varstvo po tem zakonu, lahko zahteva, da sodišče ugotovi le obstoj obveznosti povrnitve škode, postavitev zahtevka po višini pa si lahko pridrži v skladu z 38. členom tega zakona. Tožba se vložijo zoper Banko Slovenije.

(2) Tožnik lahko s tožbo iz prejšnjega odstavka zahteva tudi, da sodišče ugotovi, da je nekdanji imetnik.

(3) Tožnik lahko s tožbo iz prvega odstavka tega člena uveljavlja tudi tožbeni zahtevek, s katerim zahteva pridobitev podatkov in dokumentov v skladu s prejšnjim členom.

(4) Če tožnik uveljavlja tudi zahtevek iz drugega ali tretjega odstavka tega člena, sodišče najprej odloči o takšnem zahtevku, tožnik pa si lahko pridrži določitev zahtevka ter navedbo dejstev in dokazov, na katere opira zahtevek iz prvega odstavka tega člena, do izteka roka, ki ga določi sodišče po pravomočnosti odločitve o zahtevku iz drugega ali tretjega odstavka tega člena.

(5) Pri odločanju o zahtevku iz tretjega odstavka tega člena sodišče presoja, ali so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka 37. člena tega zakona. Če sodišče temu zahtevku ugodi, določi

način in pogoje pridobitve podatkov in dokumentov v skladu s tretjim, petim in šestim odstavkom 37. člena tega zakona.

(6) Ne glede na šesti odstavek 32. člena tega zakona tožba iz tega člena vsebuje vse identifikacijske podatke o stranki, kot jih določa zakon, ki ureja pravdni postopek.

(7) Če več nekdanjih imetnikov skupaj toži, tožbi iz tega člena priložijo popoln seznam strank z navedbo vseh identifikacijskih podatkov o stranki, kot jih določa zakon, ki ureja pravdni postopek (v nadaljnjem besedilu: seznam strank), v elektronski obliki.

(8) Če so bili vrednostni papirji vodeni na fiduciarnem računu, lahko tožbo v postopku, ki teče v skladu s tem zakonom, vloži le oseba, ki z neprekinjeno verigo potrdil, ki so jih izdali centralni depozitar in poddepozitarji, izkaže, da je bila ona ali njen pravni prednik na dan izreka odločbe Banke Slovenije imetnik vrednostnih papirjev, ki so prenehali zaradi izreka izrednega ukrepa Banke Slovenije.

(9) O tožbah, vloženih po tem zakonu, sodišče odloča prednostno.

28. člen **(kolektivna odškodninska tožba)**

(1) Ne glede na določbo 2. člena Zakona o kolektivnih tožbah (Uradni list RS, št. 55/17; v nadaljnjem besedilu: ZKolT) lahko nekdanji imetniki uveljavljajo odškodninsko varstvo po tem zakonu tudi s kolektivno odškodninsko tožbo v skladu z določbami ZKolT, če zahtevki izvirajo iz iste odločbe Banke Slovenije. Poziv za vložitev kolektivne odškodninske tožbe objavi sodišče v 30 dneh od objave obvestila iz prvega odstavka 29. člena tega zakona. V pozivu sodišče opozori, da nekdanji imetniki, ki se vključijo v kolektivno odškodninsko tožbo, izgubijo pravico do vložitve tožbe po prejšnjem členu, razen po drugem odstavku prejšnjega člena.

(2) Ne glede na določbe ZKolT sodišče v primeru odobritve kolektivne odškodninske tožbe iz prejšnjega odstavka določi le uporabo sistema izključitve.

(3) V kolektivno odškodninsko tožbo so vključeni tisti nekdanji imetniki, ki v 30 dneh od sklepa, s katerim sodišče odobri kolektivno odškodninsko tožbo, sodišču v pisni obliki ne izjavijo svojega nasprotovanja vključitvi v takšno tožbo. Nekdanji imetniki iz prejšnjega stavka niso upravičeni do tožbe iz prejšnjega člena, razen po drugem odstavku prejšnjega člena.

(4) Vlagatelj kolektivne odškodninske tožbe je oproščen plačila sodnih taks.

29. člen
(rok za vložitev tožbe)

(1) Tožba iz 27. člena tega zakona se lahko vloži najpozneje v šestih mesecih od objave obvestila o vzpostavitvi virtualne podatkovne sobe v skladu s tem zakonom v Uradnem listu Republike Slovenije, tožba iz prejšnjega člena pa v treh mesecih od objave obvestila o vzpostavitvi virtualne podatkovne sobe v skladu s tem zakonom v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Obvestilo iz prejšnjega odstavka objavi minister, pristojen za finance.

30. člen
(vročanje tožb)

Sodišče po poteku roka iz prejšnjega člena vroči v odgovor Banki Slovenije vse tožbe, v katerih tožniki uveljavljajo odškodninsko varstvo po tem zakonu in ki se nanašajo na isto odločbo Banke Slovenije.

31. člen
(odgovor na tožbo)

(1) Rok za odgovor na tožbe je tri mesece od vročitve tožb v skladu s prejšnjim členom.

(2) Če je vložena kolektivna odškodninska tožba, je rok za odgovor na tožbo tak, kot ga določa ZKoliT.

32. člen
(združitev pravn in določitev vzorčnega postopka)

(1) Od vloženi kolektivni odškodninski tožbi sodišče izbere najbolj reprezentativno kolektivno odškodninsko tožbo, ki se nanaša na posamezno odločbo Banke Slovenije.

(2) Če kolektivna odškodninska tožba ni vložena v roku iz prvega odstavka 29. člena tega zakona ali če sodišče vložene kolektivne odškodninske tožbe ne odobri, sodišče po prejemu odgovora na tožbe s sklepom združi tiste pravde, v katerih tožniki uveljavljajo odškodninsko varstvo po tem zakonu, ki se nanašajo na posamezno odločbo Banke Slovenije.

(3) Sodišče združene pravde iz prejšnjega odstavka, do odločitve o temelju, izvede po pravilih vzorčnega postopka, ostale postopke, vključno s kolektivnimi odškodninskimi tožbami, ki glede na prvi odstavek tega člena niso bile izbrane kot reprezentativne, glede iste odločbe Banke Slovenije pa prekine. Postopek v zvezi z zahtevkom, ki ga tožnik uveljavlja na podlagi drugega in tretjega odstavka 27. člena tega zakona, se ne glede na prejšnji stavek ne prekine.

(4) Sodišče pošlje upravljavcu podatkovne sobe seznam vseh tožnikov v 15 dneh po izdaji sklepa iz prejšnjega odstavka.

(5) V združenem postopku do pravnomočnosti sodbe o temelju dejanje posameznega tožnika učinkuje tudi v korist drugih tožnikov, ki zamudijo z opravo kakšnega pravnega dejanja ali pravnega dejanja niso opravili, če je tako dejanje njim v korist.

(6) Ne glede na zakon, ki ureja pravdni postopek, lahko vloge strank ter pisanja in odločbe sodišča, razen sodbe, vsebujejo navedbo skupnega pooblaščenca strank in prvo stranko s seznama strank iz sedmega odstavka 27. člena tega zakona.

(7) Ne glede na določbe zakona, ki ureja pravdni postopek, sodišče pred izdajo sklepa o prekinitvi iz tretjega odstavka tega člena ne pridobi izjav strank o prekinitvi postopka in izjav tožnikov o navedbah v odgovoru na tožbo.

33. člen (stranski intervenient)

(1) Republika Slovenija v postopku po tem zakonu nastopa kot stranski intervenient.

(2) Republika Slovenija se kot stranski intervenient pridruži Banki Slovenije.

34. člen (obrnjeno dokazno breme)

Banka Slovenije mora v postopkih po tem zakonu dokazati obstoj razlogov iz 253.a člena ZBan-1 in izpolnitev pogoja iz petega odstavka 261.a člena ZBan-1.

35. člen (sodna taksa in vrednost spornega predmeta)

(1) Ne glede na zakon, ki ureja sodne takse, obveznost plačila sodne takse nastane po poteku roka iz 41. člena tega zakona.

(2) Če ob izteku roka iz prvega odstavka 41. člena tega zakona, vložiti vloge, ki vsebuje napoved pritožbe, pritožbe, predloga za dopustitev revizije in revizije ni plačana sodna taksa, sodišče izroči ali pošlje taksnemu zavezancu plačilni nalog v skladu z zakonom, ki ureja sodne takse, in začne opravljati procesna dejanja.

(3) Če najmanj 30 nekdanjih imetnikov skupaj vloži tožbo iz 27. člena tega zakona in imajo skupnega pooblaščenca, so v tem primeru oproščeni plačila sodne takse.

36. člen
(predlog za izdajo sklepa o predložitvi dokazov sodišču)

(1) Tožnik lahko sodišču predlaga, da Banki Slovenije, upravljavcu podatkovne sobe, Računskemu sodišču Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: računsko sodišče), Nacionalnemu preiskovalnemu uradu (v nadaljnjem besedilu: NPU), KDD, Agenciji, Agenciji za zavarovalni nadzor (v nadaljnjem besedilu: AZN), SDH, ali banki, ki ji je bil izrečen izredni ukrep, naloži, naj sodišču predloži dokument, za katerega trdi, da je pri naslovniku sklepa, od katerega se zahteva predložitev, ali razkrije podatek, za katerega trdi, da je znan naslovniku sklepa, od katerega se zahteva razkritje, ne glede na to, ali je ta dokument ali podatek označen kot zaupni ali osebni podatek ali kot poslovna skrivnost.

(2) Banka Slovenije ali stranski intervenient lahko sodišču predlagata, naj upravljavcu podatkovne sobe, računskemu sodišču, NPU, KDD, agenciji, AZN, SDH, ali banki, ki ji je bil izrečen izredni ukrep, naloži, naj sodišču predloži dokument, za katerega trdi, da je pri naslovniku sklepa, od katerega se zahteva predložitev, ali razkrije podatek, za katerega trdi, da je znan naslovniku sklepa, od katerega se zahteva razkritje, ne glede na to, ali je ta dokument ali podatek označen kot zaupni ali osebni podatek ali kot poslovna skrivnost.

37. člen
(postopek odločanja o predlogu za izdajo sklepa o predložitvi dokazov sodišču)

(1) Sodišče izda sklep, s katerim ugotovi predlogu iz prejšnjega člena, če:

- je predlog utemeljen z navedbami in dokazi, za katere je razumno pričakovati, da so predlagatelju sklepa iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena dostopni, in iz katerih verjetno izhaja, da je dokument pri naslovniku sklepa in zakaj je dokument ali podatek pomemben za odločitev sodišča,
- presodi, da je dokument ali podatek pomemben za odločitev sodišča,
- je pomen dokumenta ali podatka za odločitev v postopku sorazmeren z morebitnim posegom v pravice oseb, ki niso naslovniki sklepa, zlasti ob upoštevanju namena in ciljev varovanja takih dokumentov in podatkov v skladu z veljavnimi predpisi.

(2) Sodišče obrazloži sklep, s katerim odloči o predlogu iz prejšnjega člena. Zoper sklep je dovoljena pritožba.

(3) Sodišče v sklepu določi način in pogoje predložitve dokumentov ali razkritja podatkov tako, da se zagotovi učinkovito varstvo dokumentov ali podatkov, ki so zaupni ali osebni ali poslovna skrivnost. Sodišče v sklepu določi, kako se zagotovi varstvo dokumentov in podatkov, ki so zaupni ali osebni ali poslovna skrivnost, in odredi ukrepe, ki so potrebni za njihovo zaščito, pri čemer lahko:

- odredi delno ali celotno izključitev javnosti glavne obravnave;
- naslovniku sklepa naloži, naj v določenem roku predloži dokument ali razkrije podatek, pri čemer ne prekrije zaupnih ali osebnih podatkov ali podatkov, ki so poslovna skrivnost;

- naslovníku sklepa naloži, naj dokument ali podatek sodišču pošlje tudi v elektronski obliki in naj ga objavi na način, ki omogoča, da je dokument ali podatek v elektronski obliki dostopen vsem strankam;
- naslovníku sklepa naloži, naj pripravi in predloži različice listin, na katerih so prekriti deli, ki vsebujejo zaupne ali osebne podatke ali podatke, ki so poslovna skrivnost; ali
- izvedencu ali tretji osebi, ki jo sporazumno določijo stranke, omogoči, da pregleda dokumente ali podatke, ki vsebujejo zaupne ali osebne podatke ali poslovne skrivnosti, sodišče pa da navodila izvedencem ali tretji osebi za pripravo povzetkov v obliki, ki ne vsebuje zaupnih ali osebnih podatkov ali poslovnih skrivnosti.

(4) Pravnomočen sklep iz prvega odstavka tega člena izvrši sodišče po uradni dolžnosti po pravilih izvršilnega postopka.

(5) Osebo, ki ima v skladu s sklepom sodišča dostop do dokumenta ali podatka, ki je označen kot poslovna skrivnost ali ki je varovani osebni ali zaupni podatek, se pouči, da sta izdaja in neupravičena pridobitev poslovne skrivnosti kaznivo dejanje in da kazensko in civilno odgovarja za neupravičeno uporabo ali razkritje osebnega ali zaupnega podatka.

(6) Dokumenti in podatki, ki so označeni kot zaupni, osebni ali poslovna skrivnost, se lahko uporabijo izključno za uveljavljanje sodnega varstva v postopku po tem zakonu. Oseba, ki ima v skladu s tem zakonom dostop do dokumentov ali podatkov, mora dokumente ali podatke, ki so označeni kot zaupni ali osebni ali kot poslovna skrivnost, varovati kot take.

(7) O predlogu za izdajo sklepa iz prejšnjega člena, ki je bil vložen ob vložitvi tožbe, odloča sodišče po izdaji sklepa iz drugega odstavka 32. člena tega zakona.

(8) Sodišče lahko v postopku odločanja o predlogu iz prejšnjega člena predhodno zahteva predložitev dokumenta ali podatka sodišču.

(9) Dokument ali podatek, ki se razkrije na podlagi sklepa iz prvega odstavka tega člena, se objavi v virtualni podatkovni sobi.

(10) Ne glede na prejšnji odstavek lahko sodišče, če je to potrebno zaradi varstva pravic oseb, na katere se dokument in podatek nanaša, odloči, da se dokument in podatek ne objavi v virtualni podatkovni sobi in da se dostop do dokumenta in podatka omogoči le izvedencem.

38. člen **(izvedeniško mnenje)**

(1) Če sodišče oceni, da je potrebna dodatna razjasnitev dejanskega stanja v zvezi s predhodnim mnenjem iz prvega odstavka 23. člena tega zakona, lahko zahteva dopolnitev predhodnega mnenja ali zaslišanje članov odbora. Če sodišče meni, da je kljub dopolnitvi predhodnega mnenja ali zaslišanja članov odbora potrebno dodatno razjasniti dejansko stanje, sodišče imenuje novega izvedenca ali več izvedencev.

(2) Za izvedenca iz prejšnjega odstavka poleg osebe, pri kateri obstajajo izločitveni razlogi v skladu z zakonom, ki ureja pravdni postopek, ne sme biti imenovana oseba, ki ne izpolnjuje pogojev iz drugega in tretjega odstavka 24. člena tega zakona.

(3) Izvedenec v postopku po tem zakonu sodišču prijavi vse stike s tretjimi osebami, ki so povezani z opravljanjem izvedenskega dela.

(4) Znesek, potreben za stroške, ki bodo nastali z izvedbo dokaza z izvedencem, založi stranka, ki je izvedbo dokaza z izvedencem predlagala, v roku, ki ga določi sodišče.

39. člen **(pisna pojasnila institucij Evropske unije)**

Sodišče lahko na predlog stranke zaprosi Evropsko centralno banko, Evropsko komisijo, Evropski bančni organ in druge institucije Evropske unije za posredovanje pisnega pojasnila v zvezi z odločitvami, standardi in praksami ter normativnimi podlagami, na katerih so te odločitve temeljile, če oceni, da je pridobitev takšnega pisnega pojasnila pomembna za odločitev o zadevi.

40. člen **(sodba o temelju)**

Če sodišče ugotovi, da so tožbeni zahtevki po podlagi utemeljeni, izda o tem sodbo o temelju, v kateri ugotovi, v kolikšni meri obstaja obveznost povrnitve škode po posameznih redih kvalificiranih obveznosti.

41. člen **(tožbeni zahtevak o višini)**

(1) Tožnik postavi zahtevak o višini najpozneje v mesecu dni od vročitve pravnomočne sodbe o temelju, če ni bil postavljen že prej.

(2) Po poteku roka iz prejšnjega odstavka sodišče določi Banki Sloveniji rok, ki ne sme biti krajši od 30 dni in ne daljši od 60 dni, v katerem ta odgovori na zahtevak iz prejšnjega odstavka.

(3) Po pravnomočnosti sodbe o temelju lahko sodišče razdruži pravde, če se s tem pospeši obravnavanje posameznih pravnih.

42. člen **(višina odškodnine in obresti)**

(1) Tožnik je upravičen do povrnitve škode največ do višine vrednosti, po kateri je posamezno kvalificirano obveznost banke pridobil. Ne glede na prejšnji stavek je tožnik

upravičen do povrnitve škode največ do višine knjigovodske vrednosti delnic po zadnjem revidiranem letnem poročilu pred izdajo odločbe o izrednih ukrepih.

(2) Odškodnina se obrestuje od dneva izdaje odločbe Banke Slovenije do izplačila. Odškodnina se obrestuje po obrestni meri, ki jo je v času teka obresti uporabljala Evropska centralna banka za operacije glavnega refinanciranja. Če Republika Slovenija tožniku ne izplača odškodnine v roku za izpolnitev, se odškodnina obrestuje od prvega naslednjega dne po poteku tega roka po obrestni meri zamudnih obresti.

43. člen (izplačilo odškodnine)

Odškodnine po tem zakonu izplača Republika Slovenija.

44. člen (povrnitev izplačanih denarnih sredstev)

Republika Slovenija od Banke Slovenije v ločenem postopku zahteva povrnitev tistega dela izplačanih denarnih sredstev ter ostalih stroškov, ki predstavlja plačilo za škodo, ki sta jo Banka Slovenije in oseba, ki je delovala na podlagi njenega pooblastila, povzročila s svojim ravnanjem, če sta pri tem resno kršila svojo dolžnost skrbnega ravnanja iz 223.a člena ZBan-1.

45. člen (nadzor)

Nadzor nad izvajanjem tretjega odstavka 20. člena tega zakona opravlja Banka Slovenije.

46. člen (prekrškovna določba)

(1) Posameznik, ki v nasprotju s tretjim odstavkom 20. člena tega zakona dokumentov ali podatkov, ki so označeni kot zaupni ali poslovna skrivnost, ne uporablja izključno za namen uveljavljanja sodnega varstva po tem zakonu ali jih ne varuje kot zaupne ali poslovno skrivnost, se kaznuje za prekršek z globo v višini od 1.000 do 5.000 eurov.

(2) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje pravna oseba.

(3) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 500 do 5.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika in odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

47. člen

(dokumenti in podatki o izrednih ukrepih)

(1) Banka Slovenije objavi dokumente iz prvega odstavka 7. člena tega zakona v 15 dneh od uveljavitve tega zakona.

(2) Upravljavec podatkovne sobe vzpostavi virtualno podatkovno sobo v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

(3) Banka Slovenije izroči upravljavcu podatkovne sobe dokumente v skladu s prvim odstavkom 19. člena tega zakona v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

(4) SDH posreduje upravljavcu podatkovne sobe dokumente iz tretjega odstavka 19. člena tega zakona v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

(5) Upravljavec podatkovne sobe vzpostavi prostore iz 15. člena tega zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

48. člen

(sodni postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona)

(1) Sodišče, ki vodi postopek, v katerem so vložene tožbe s tožbenimi zahtevki, ki se ob uveljavitvi tega zakona vodijo zoper Banko Slovenije, in ni pristojno sodišče v skladu s tem zakonom, se v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona po uradni dolžnosti s sklepom izreče za nepristojno za odločanje o teh tožbenih zahtevkih. Po pravnomočnosti navedenega sklepa odstopi sodišče zadevo pristojnemu sodišču. Če tožba vsebuje več zahtevkov in se je sodišče v skladu s tem zakonom izreklo za nepristojno le za nekatere, pošlje sodišče pristojnemu sodišču kopijo tožbe, samo pa nadaljuje odločanje o zahtevkih, za katere je pristojno.

(2) Če je zoper sklep iz prejšnjega odstavka vložena pritožba, sodišče o pritožbi odloči prednostno.

(3) Po pravnomočnosti sklepa iz prvega odstavka tega člena in do poteka roka za vložitev tožbe iz 29. člena tega zakona lahko tožnik spremeni tožbo v skladu s 27. členom tega zakona, za kar ni potrebna privolitev Banke Slovenije.

(4) Če tožnik v skladu s prejšnjim odstavkom zmanjša tožbeni zahtevak po višini in je sodna taksa že plačana, je upravičen do vračila sodne takse v znesku, ki presega sodno takso, ki se odmeri v postopku po tem zakonu.

(5) Če sodišče po pravnomočnosti sklepa iz prvega odstavka tega člena nadaljuje odločanje o zahtevkih, za katere je pristojno, lahko tožnik v roku, ki ga določi sodišče, spremeni tožbo, za kar ni potrebna privolitev tožene stranke.

(6) Če je oseba, ki je vložila samostojno tožbo, vključena v postopek na podlagi kolektivne odškodninske tožbe v skladu z določbami 28. člena tega zakona, se postopek s samostojno tožbo ustavi.

49. člen **(elektronska oblika)**

(1) Center za informatiko Vrhovnega sodišča Republike Slovenije v treh mesecih od uveljavitve tega zakona sporoči upravljavcu podatkovne sobe in Banki Slovenije elektronsko obliko zapisa iz sedmega odstavka 27. člena tega zakona ter obliko zapisa dokumentov in podatkov v elektronski obliki iz tretjega odstavka 37. člena tega zakona, ki jo Vrhovno sodišče Republike Slovenije, upravljavec podatkovne sobe in Banka Slovenije objavijo na svojih spletnih straneh.

(2) KDD, ki vodi centralni register, v katerem so bile vpisane posamezne kvalificirane obveznosti bank, ki so z odločbo Banke Slovenije v celoti prenehale, v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona sodišču v elektronski obliki predloži identifikacijske podatke o imetnikih posameznih kvalificiranih obveznosti, ki jih vodi v centralnem registru.

(3) Minister, pristojen za pravosodje, ob tehnični izpolnitvi pogojev izda odredbo, v kateri določi datum, od katerega se uporabljajo določbe iz prvega in drugega odstavka tega člena ter 22. člena tega zakona. Odredba se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

50. člen **(roki za pošiljanje podatkov Agenciji in upravljavcu virtualne podatkovne sobe)**

(1) KDD pošlje Agenciji in upravljavcu podatkovne sobe sezname iz prvega odstavka 17. člena tega zakona v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

(2) Odvetniška zbornica Slovenije pošlje upravljavcu podatkovne sobe seznam iz prvega odstavka 18. člena tega zakona v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

(3) Ministrstvo za pravosodje pošlje upravljavcu podatkovne sobe seznam iz drugega odstavka 18. člena tega zakona v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

(4) ANR pošlje upravljavcu podatkovne sobe seznam iz tretjega odstavka 18. člena tega zakona v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

(5) SIR pošlje upravljavcu podatkovne sobe seznam iz četrtega odstavka 18. člena tega zakona v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

(6) Generalni državni odvetnik pošlje upravljavcu podatkovne sobe seznam iz petega odstavka 18. člena tega zakona v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

(7) Sodišče pošlje upravljavcu podatkovne sobe seznam iz šestega odstavka 18. člena tega zakona v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

51. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu:

Predlog člena povzema vsebino predloga zakona.

Predlog zakona ureja pravno podlago za povračilo škode, izključno pristojnost sodišča in posebna pravila postopka, s katerimi se nekdanjim delničarjem ali upnikom banke, katerih delnice banke ali obveznosti banke so deloma ali v celoti prenehale na podlagi odločbe Banke Slovenije (v nadaljnjem besedilu: nekdanji imetniki), omogoča učinkovito sodno varstvo v skladu z odločbo Ustavnega sodišča RS U-I-295/13 (Uradni list RS, št. 71/16; v nadaljnjem besedilu: odločba U-I-295/13) ter odločbo Ustavnega sodišča RS U-I-4/20 (Uradni list RS, št. 29/23; v nadaljnjem besedilu: U-I-4/20).

Predlog zakona ureja tudi dostop do dokumentov in podatkov, ki jih je Banka Slovenije upoštevala ali bi jih morala upoštevati pri izreku izrednega ukrepa prenehanja kvalificiranih obveznosti banke, ki je bil izrečen na podlagi 261.a člena Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo, 35/11, 52/11 – popr., 59/11, 85/11, 48/12, 105/12, 56/13 in 96/13; v nadaljnjem besedilu: ZBan-1).

Predlog zakona ureja tudi javno objavo odločb Banke Slovenije na spletni strani, s katerimi so bili izrečeni izredni ukrepi.

Določa se tudi vpliv tega zakona na tožbe, ki so bile vložene proti Banki Slovenije pred začetkom veljavnosti tega zakona in v katerih tožniki uveljavljajo zahtevke, da Banka Slovenije povrne škodo, ki naj bi nastala zaradi učinkov odločbe Banke Slovenije, s katero je bil izrečen izredni ukrep.

Ključna vsebina predloga zakona so tako procesne določbe, namen katerih je zapolniti ugotovljeno protiustavno pravno praznino, ki je obstajala zaradi odsotnosti posebnih procesnih pravil za odškodninske spore nekdanjih imetnikov proti Banki Slovenije.

K 2. členu:

Zaradi zagotovitve jasnosti in določnosti zakona se s predlaganim členom v zvezi s pojmi, ki se uporabljajo v tem zakonu, jasneje določa navezava na zakon, ki jih že ureja oziroma opredeljuje.

V skladu s šestim odstavkom 261.a člena ZBan-1 so kvalificirane obveznosti:

- osnovni kapital banke (obveznosti prvega reda),
- obveznosti do imetnikov hibridnih finančnih instrumentov iz 4. točke prvega odstavka 133. člena ZBan-1 (obveznosti drugega reda),
- obveznosti do imetnikov finančnih instrumentov, ki se po 134. členu tega zakona upoštevajo pri izračunu dodatnega kapitala banke, razen če so te obveznosti že zajete v 1. ali 2. točki tega odstavka (obveznosti tretjega reda),
- obveznosti, ki niso zajete v 1., 2. ali 3. točki tega odstavka in bi se v primeru stečajnega postopka nad banko poplačale po poplačilu navadnih terjatev do banke (obveznosti četrtega reda).

Kvalificirane obveznosti banke so razvrščene v štiri skupine (rede) glede na lastnosti, ki bi se v primeru stečaja banke upoštevale pri določanju vrstnega reda poplačila teh obveznosti (po poplačilu vseh obveznosti banke do navadnih upnikov). Pri vseh kvalificiranih obveznostih gre za podrejene terjatve upnikov, kot jih določa zakon, ki ureja insolventne postopke.

Kvalificirane obveznosti prvega reda vključujejo obveznosti banke do delničarjev iz naslova vplačanega osnovnega kapitala. V primeru obveznosti prvega reda se upoštevajo obveznosti banke do delničarjev iz naslova vplačanega osnovnega kapitala.

Kot obveznosti drugega in tretjega reda so opredeljene obveznosti banke iz naslova hibridnih finančnih instrumentov, ki se v skladu s 4. točko prvega odstavka 133. člena ZBan-1 štejejo v temeljni kapital banke (obveznosti tretjega reda), in obveznosti iz naslova finančnih instrumentov, ki se v skladu s 134. členom ZBan-1 štejejo kot dodatni kapital banke. Glede na zahteve, ki jih določa ZBan-1 za instrumente temeljnega in dodatnega kapitala, se za upoštevanje posameznega instrumenta pri izračunu kapitala banke upoštevata tudi stopnja podrejenosti tega instrumenta in pogodbeno dogovorjen vrstni red poplačila obveznosti iz naslova takšnega instrumenta v primeru prenehanja banke.

Kot obveznosti četrtega reda se upoštevajo druge obveznosti banke do upnikov, ki niso zajete v predhodnih redih in bi se v primeru stečajnega postopka nad banko poplačale za obveznostmi banke do navadnih upnikov, vendar pred obveznostmi do imetnikov finančnih instrumentov dodatnega in temeljnega kapitala.

K 3. členu:

Za zagotovitev enake obravnave vseh nekdanjih imetnikov navedeni člen določa obvezno uporabo tega zakona v vseh primerih, v katerih nekdanji imetnik vloži tožbo zoper Banko Slovenije, s katero uveljavlja odškodninsko varstvo po tem zakonu (zahtevke do povračila škode oziroma odškodnine), ki naj bi nastala zaradi izreka odločbe Banke Slovenije o izrednih ukrepih, s katero so delnice banke ali obveznosti banke deloma ali v celoti prenehale. S tem zakonom se torej uzakonjajo posebna pravila postopka za sodno varstvo v obliki odškodninske tožbe (kot je to sicer določal tudi 350.a člen ZBan-1) na ustavno skladen način v skladu z odločbama U-I-295/13 in U-I-4/20.

Člen tako določa, da se ta zakon ne uporablja, če je bilo s pravnomočno kazensko odločbo ugotovljeno, da je bilo v zvezi z odločbo Banke Slovenije storjeno kaznivo dejanje, s katerim je bila povzročena škoda, ki izhaja iz tega kaznivega dejanja. S to določbo se omogoča uveljavljanje vseh ostalih zahtevkov, ki so morda povezani z odločbo Banke Slovenije. Tako bo mogoče uveljavljati polno odškodnino po splošnih pravilih obligacijskega prava v primerih, v katerih je bilo v zvezi z odločbo Banke Slovenije storjeno kaznivo dejanje, s katerim je bila povzročena škoda, ki izhaja iz tega kaznivega dejanja.

V tretjem odstavku se predlaga, da se predlog zakona ne uporablja za postopke, ki se vodijo proti posamezni poslovni banki zaradi njene kršitve ali opustitve dolžnega ravnanja iz naslova pojasnilne dolžnosti. Če so na primer potrošniki kupili vrednostni papir, ne da bi jim bilo v skladu z veljavno zakonodajo predstavljeno tveganje, lahko morebitno odškodnino zaradi kršitve pojasnilne dolžnosti zahtevajo na podlagi drugih veljavnih zakonov (npr. v postopku, ki se vodi zoper prodajalca (poslovno banko), ki jim je finančni instrument prodal). Omenjeni postopki se vodijo zoper poslovne banke in ne zoper Banko Slovenije.

Prav tako se v tem členu izrecno določa, kar sicer velja že samo po sebi, da v primeru, ko je nekdanji imetnik uveljavljal tožbeni zahtevek zoper poslovno banko zaradi kršitve pojasnilne dolžnosti in je bila s pravnomočno sodno odločbo ugotovljena ničnost pogodbenega razmerja o prodaji finančnih instrumentov, ki so predstavljali kvalificirane obveznosti, takšna oseba ne more šteti za nekdanjega imetnika po tem zakonu, ker je bila na podlagi pravnomočne sodne odločbe zaradi ugotovljene ničnosti že poplačana.

K 4. členu:

Predlagani člen ureja pravno podlago za povračilo škode, saj je Ustavno sodišče RS z odločbama U-I-295/13 in U-I-4/20 ugotovilo tudi, da se 350.a člen ZBan-1 ne uporablja več. Nekdanji imetnik bo tako upravičen do povračila škode (odškodnine), če mu je zaradi učinka izrednega ukrepa nastala škoda v višini, ki je višja od škode, ki bi mu nastala, če izredni ukrep ne bi bil izrečen. Na to pa ne vpliva dejstvo, da je Banka Slovenije pri izrekanju izrednih ukrepov po ZBan-1 ravnala s skrbnostjo dobrega strokovnjaka.

K 5. členu:

V skladu s predlaganim členom se za postopek, ki se po tem zakonu, uporablja zakon, ki ureja pravdni postopek, in sicer se uporabijo pravila pravnega postopka v gospodarskih sporih, če ni v predlogu tega zakona določeno drugače. V postopku v gospodarskih sporih namreč veljajo določbe Zakona o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US, 10/17, 16/19 – ZNP-1, 70/19 – odl. US, 1/22 – odl. US in 3/22 – ZDebv; nadaljnjem besedilu: ZPP), če ni v določbah posebnega poglavja, ki ureja postopek v gospodarskih sporih, določeno drugače. Določbe v bistvenem ne omejujejo procesnih pravic strank. V okviru pravil pravnega postopka v gospodarskih sporih je po uveljavitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 10/17; v nadaljnjem besedilu: ZPP-E) mogoč predlog sodnika za senatno sojenje (486.a člen ZPP), kar bi bilo v tovrstnih sporih, glede na obseg in vsebino zadev, smotno zaradi učinkovitejše izvedbe sodnega postopka. Z vidika smotnosti in hitrosti teka postopka je pomembno tudi, da lahko sodišče omeji obseg vloge in čas za ustno podajanje navedb na naroku. Za tak postopek veljajo določene izjeme glede podaje izjav, in sicer na način, da se po eni strani še vedno zagotavlja strankam pravico do izjave, po drugi strani pa pospeši postopek odločanja sodišča. Gre torej za ukrep

pospešitve postopka, ki naj omogoči, da stranke vloge skrbno pišejo in na naroku skrbno ustno predstavijo le tisto, kar je za rešitev spora pomembno. Na tak način bo sodni postopek učinkovitejši.

Praviloma se v gospodarskih sporih presojuje zadeve večje vrednosti, njihov izid pa ima lahko širši družbeni vpliv. Ti spori so lahko tudi v pravnem pogledu zelo zahtevni, saj sodišča pri sojenju uporabljajo zakone z zahtevno tematiko, zato v teh sporih odločajo sodniki posamezniki oziroma senati, ki so specializirani za gospodarske spore. Vse prej naštetu nedvomno velja tudi za spore po tem predlogu zakona, zato je določitev teka postopka po pravilih za gospodarske spore iz tega vidika še bolj smiselna.

Poleg tega predlog zakon uvaja možnost kolektivne tožbe z namenom čim bolj učinkovitega vodenja postopkov sodnega varstva. Namen kolektivne tožbe je, da se posameznikom omogoči skupno uveljavljanje zahtevkov pred sodiščem. V sporih, v katerih je večje število udeležencev, ki so bili oškodovani za zneske, ki so nesorazmerni sodnim stroškom, bi drugačna ureditev lahko pripeljala do tega, da večje število udeležencev ne bi sodno uveljavljalo svojih pravic. Poleg varstva pravic nekdanjih imetnikov bo institut kolektivne tožbe pripomogel tudi k manjšemu številu postopkov pred sodiščem, kar bo prispevalo k razbremenitvi sodišča ter pospešitvi postopkov.

K 6. členu:

ZPP določa, da je za sojenje v sporih zoper pravne osebe splošno krajevno pristojno sodišče, na območju katerega je sedež tožene stranke. Ker je Banka Slovenije edina tožena stranka, bi bilo v skladu s pravili ZPP v vseh postopkih, ki bodo potekali v skladu s tem zakonom, krajevno (in stvarno) pristojno Okrožno sodišče v Ljubljani.

Treba je poudariti, da Zakon o sodiščih ((Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDLS-A, 63/13, 17/15, 23/17 – ZSSve, 22/18 – ZSICT, 16/19 – ZNP-1, 104/20, 203/20 – ZIUPOPVE in 18/23 – ZDU-10; v nadaljnjem besedilu: ZS) in nekateri drugi zakoni določajo tudi izključne pristojnosti Okrožnega sodišča v Ljubljani, kar pomeni, da je to sodišče dodatno obremenjeno z reševanjem nekaterih vrst (zahtevnejših) zadev.

Zato se s tem členom določa, da je za sojenje v postopkih po tem zakonu j izključno krajevno pristojno Okrožno sodišče v Mariboru. Okrožno sodišče v Mariboru je drugo največje okrožno sodišče v državi z dovolj velikim gospodarskim oddelkom za procesiranje tovrstnih zadev. Postopki, ki bodo tekli po tem zakonu bodo zapleteni ter povezani s številnimi težkimi procesnopравnimi in materialnopравnimi vprašanji. Izvedba teh postopkov zahteva specifična pravna znanja, ta se delno lahko pridobijo le z ustreznimi izkušnjami, delno pa z intenzivnimi dodatnimi izobraževanji. Iz teh razlogov je smotno, da se določi koncentracija krajevne in stvarne pristojnosti pri Okrožnem sodišču v Mariboru. V kolikor bi v praksi prišlo do situacije, da bi sodniki pri Okrožnem sodišču v Mariboru predlagali izločitev, bi v skladu s svojimi pristojnostmi po ZPP o tem vprašanju odločalo Vrhovno sodišče in po potrebi določilo drugo pristojno sodišče .

K 7. členu

Člen določa javno objavo podatkov v zvezi z izrednimi ukrepi Banke Slovenije.

Pred objavo podatkov mora Banka Slovenije osebne in druge podatke o posameznih komitentih, ki se v skladu z zakonom štejejo za zaupne ali poslovno skrivnost, prekriti. Stranke postopka bodo lahko v skladu s 36. členom tega predloga zakona sodišču predlagale, naj Banki Slovenije naloži, naj navedene dokumente predloži brez prekrivanja podatkov.

Ustavno sodišče RS je v odločbi U-I-4/20 pri presoji ustavnosti 10. člena razveljavljenega Zakona o postopku sodnega in izvensodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (ZPSVIKOB) ugotovilo, da ta ne posega v ustavno varovano pravico do poslovne skrivnosti, zato je navedena rešitve uporabljena tudi v tem predlogu zakona.

Ustavno sodišče RS je v zvezi s presojo ustavnosti navedenega člena zapisalo:

»Ob upoštevanju dejstva, da zakonska opredelitev poslovne skrivnosti v slovenskem pravnem redu ni ožja od ustavno varovane sfere poslovne skrivnosti, predlagateljica ni konkretizirano pojasnila, zakaj zapoved o prekrivanju zaupnih podatkov in poslovne skrivnosti iz drugega odstavka 10. člena (v sedanjem predlogu drugega odstavka 6. člena) ZPSVIKOB ne bi zadoščala za preprečitev kakršnegakoli poseganja (z javno objavo na spletni strani) v ustavno pravico do poslovne skrivnosti bank, v katerih se je opravil izredni ukrep izbrisa kvalificiranih obveznosti, strank teh bank in njihovih nasprotnih strank. Poleg tega Ustavno sodišče ne more spregledati, da se očitki pritožnice zoper 10. člen ZPSVIKOB po vsebini omejujejo na domnevno neskladje s 53. in 54. členom Direktive 2013/36/EU. SEU pa je v sodbi v zadevi Banka Slovenije pojasnilo, da je treba (med drugim) ti dve določbi Direktive 2013/36/EU razlagati tako, da se njuna pravila "ne uporabljajo za informacije, ki so bile pridobljene ali so nastale pri izvedbi reorganizacijskih ukrepov v smislu Direktive 2001/24/ES in ki niso bile predmet postopkov obveščanja ali posvetovanja iz členov 4, 5, 8, 9, 11 in 19 zadnje navedene direktive". To pa so tudi vse zaupne informacije iz dokumentacije, na katero se predlagateljica sklicuje pri izpodbijanju 10. člena ZPSVIKOB. Ker njeni očitki ostajajo na ravni neskladja s pravili iz Direktive 2013/36/EU, ta Direktiva pa za navedeno dokumentacijo ne velja, je mogoč le zaključek, da predlagateljica (tudi s tega zornega kota) ni izkazala, da 10. člen ZPSVIKOB posega v ustavno pravico do poslovne skrivnosti iz prvega odstavka 74. člena Ustave, razloženo skladno s pravili prava EU. Zato 10. člen ZPSVIKOB ni v neskladju s to ustavno določbo in posledično tudi ne z Ustavo.«.

K 8. členu

S predlaganim členom, ki je enak ureditvi iz razveljavljenega ZPSVIKOB, se določa, da Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljnjem besedilu: agencija) za vsako banko, ki ji je bil izrečen izredni ukrep, v sodelovanju z Banko Slovenije vzpostavi podatkovno sobo z oddaljenim dostopom (v nadaljnjem besedilu: virtualna podatkovna soba), v kateri omogoča dostop do relevantnih dokumentov in podatkov.

Z vzpostavitvijo virtualne podatkovne sobe se nekdanjim imetnikom omogoča dostop do dokumentov in podatkov že pred vložitvijo tožb. Po proučitvi dostopnih dokumentov in podatkov se bodo nekdanji imetniki lahko odločili, ali bodo še uveljavljali dostop do dodatnih dokumentov in podatkov na podlagi stopničaste tožbe oziroma na podlagi predloga za izdajo sklepa o predložitvi dokazov sodišču (npr. dostop do specifičnih dokumentov, za katere v tem trenutku še ne vemo, da sploh obstajajo oziroma da so pomembni za odločitev v sporu).

S predlaganim členom se predlaga vzpostavitev podatkovne sobe z oddaljenim dostopom, kar omogoča, da se bodo lahko z dokumenti in podatki seznanili vsi nekdanji imetniki, s čimer se zagotavlja njihova pravica do sodnega varstva. Glede na to, da je nekdanjih imetnikov zelo veliko, oblikovanje fizične podatkovne sobe že zaradi logističnih razlogov ni najprimernejša rešitev (npr. zelo težko bi bilo najti primerno velik prostor, kjer bi bil velikemu številu nekdanjih imetnikov omogočen pregled dokumentov). Organiziranje fizične podatkovne sobe (ali več teh) je negospodarno tudi zato, ker obstaja varna tehnologija za vzpostavitev virtualne podatkovne sobe, ki bo nekdanjim imetnikom omogočila nemoten pregled dokumentov, hkrati pa bo v okviru tehničnih možnosti poskrbljeno tudi za varovanje njihove zaupnosti (npr. onemogočeno bo tiskanje dokumentov ali njihovo shranjevanje).

K 9. členu

S predlaganim členom se določa evidence podatkov, ki jih je dolžan voditi upravljalec virtualne podatkovne sobe. Namen ureditve dostopa do virtualne podatkovne sobe je, da se omogoči dostop zgolj osebam, ki bodo dokumente in podatke potrebovale za pripravo tožbenih zahtevkov v skladu s tem zakonom. Zato je upravljalec virtualne podatkovne sobe dolžan voditi tudi evidence osebnih podatkov, med drugim evidence oseb, ki imajo oziroma so imele pravico dostopa do virtualne podatkovne sobe in oseb, ki so vstopile v virtualno podatkovno sobo. S predlaganim členom se določa, da so upravičenci za dostop do virtualne podatkovne sobe, poleg Banke Slovenije, sodišča, nekdanjih imetnikov in njihovih pooblaščenecv, tudi višji državni odvetniki, državni odvetniki in člani odbora iz 24. člena tega zakona. Državni odvetniki zastopajo Republiko Slovenijo v postopkih na podlagi tega zakona, zato je nujno potrebno, da se jim omogoči dostop do vse dokumentacije, prav tako bodo dostop potrebovali člani odbora iz 24. člena tega zakona z namenom priprave predhodnega mnenja o tem, ali bi nekdanji imetniki prejeli plačilo iz naslova imetništva kvalificiranega instrumenta v primeru, da izredni ukrep ne bi bil izrečen in v kolikšni meri.

K 10. členu

S predlaganim členom se določa, kdo so upravičenci za dostop do virtualne podatkovne sobe. Namen predlagane ureditve vzpostavitve virtualnih podatkovnih sob in dostopa do teh ni, da se javnosti prizna pravica dostopa do dokumentov in podatkov, saj ti vsebujejo zaupne in osebne podatke ter poslovne skrivnosti. Ob upoštevanju vsebine dokumentov in podatkov, ki bodo objavljeni v virtualni podatkovni sobi, je namen predlagane ureditve omogočiti dostop osebam, ki bodo te dokumente in podatke proučile in jih uporabile za uveljavljanje svojih pravic. Kot osebe, ki jim je omogočen vstop v virtualno podatkovno sobo se omogoči tudi članom odbora iz 24. člena tega zakona in državnim odvetnikom. Člani odbora potrebujejo pravico dostopa do dokumentov v virtualni podatkovni sobi za namen izdelave predhodnega mnenja, državni odvetniki pa za namen priprave obrambe, saj zastopajo Republiko Slovenijo v postopkih na podlagi tega zakona. Virtualna podatkovna soba namreč vsebuje dokumente in podatke, ki vsebujejo zaupne in osebne podatke ter poslovne skrivnosti, zato je nujno, da se dostop omogoči zgolj osebam, ki bodo te podatke potrebovale za pripravo tožbenih zahtevkov v skladu s tem zakonom, saj je potrebno zagotoviti varovanje podatkov.

Cilj predlagane ureditve je zagotoviti, da omogočanje vstopa v virtualno podatkovno sobo ne pomeni hkrati tudi odločanja o pravici biti tožnik (o aktivni legitimaciji). Uporaba dikcije »nekdanji imetnik« predloga namreč zahteva, da nekdo odloči, ali je oseba, ki želi vstopiti v virtualno podatkovno sobo, res nekdanji imetnik. Ker pa je to že vprašanje aktivne legitimacije, sme o tem vprašanju odločati le sodišče.

Predlog člena tako predvideva, da se vstop do virtualne podatkovne sobe omogoči vsem, ki izpolnjujejo pogoje, določene s tem členom. Tisti, ki trdijo, da so nekdanji imetniki, a ne izpolnjujejo nobenega pogoja iz tega člena, lahko vložijo tožbo na podlagi drugega odstavka 27. člena tega zakona. Posledično jim vstop dovoli sodišče.

K 11. členu

Z navedenim členom se določa način vstopa v virtualno podatkovno sobo. Upravljavec virtualne podatkovne sobe različnim upravičencem omogoči dostop do virtualne podatkovne sobe na različen način. Tako se osebam, ki so na seznamu KDD in niso imetnice fiduciarnega računa, omogoči dostop na podlagi elektronske zahteve.

Zaradi velikega števila oseb, ki imajo pravico do seznanitve z dokumenti in podatki, se predvideva čim večja avtomatizacija celotnega procesa vstopa v virtualne podatkovne sobe. Velika večina oseb, ki

imajo pravico do seznanitve z dokumenti in podatki, je navedena v seznamu oseb, ki so bile imetnice finančnih instrumentov, ki so prenehali zaradi izreka izrednih ukrepov in so bili vodeni v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev pri KDD, d. d. (približno 103.000 oseb). Tem osebam bo programska rešitev omogočala samostojno registracijo v sistem, kjer se bo izvedla avtomatična identifikacija.

Glede oseb, ki imajo pravico do seznanitve z dokumenti in podatki in ki so pravne osebe, upošteva zakon dejstvo, da v virtualno podatkovno sobo lahko vstopajo le fizične osebe. Tudi v primeru pravne osebe je tisti, ki je vstopil v virtualno podatkovno sobo, fizična oseba. Da se omeji nabor oseb, ki lahko vstopijo v virtualno podatkovno sobo, predlog določa, da se vstop dovoli le zakonitemu zastopniku pravne osebe.

Glede na strokovno zahtevnost sporov po tem zakonu in glede na kompleksnost dokumentov in podatkov, ki jih je treba ustrezno proučiti za pripravo tožbenih zahtevkov, je treba zagotoviti, da imajo dostop do teh dokumentov in podatkov tudi pooblaščenca nekdanjih imetnikov. Zaradi kompleksnosti dokumentov in podatkov, ki so zaupni ali poslovne skrivnosti, je primerno in nujno, da se določi, da so lahko pooblaščenca za dostop do virtualne podatkovne sobe le osebe z določenimi strokovnimi znanji (t. i. kvalificirani poklici), ki bodo zaradi svojih specifičnih znanj nekdanjim imetnikom pomagale pri pripravi tožbenih zahtevkov po tem zakonu. Zaradi zagotovitve čim večje avtomatizacije in poenostavitve procesov delovanja podatkovne sobe se določa, da bo bilo možno za veliko večino pooblaščenca podati pooblastilo že v okviru programske rešitve, kjer bo potekalo avtomatično preverjanje kvalifikacije preko seznamov, ki jih bo posredoval Slovenski inštitut za revizijo (v nadaljnjem besedilu: SIR), Agencija za javni nadzor nad revidiranjem, Odvetniška zbornica in Ministrstvo za pravosodje. Pooblaščenca, ki ne bodo bili na teh seznamih bodo morali pridobiti mnenje SIR, da imajo potrebna strokovna znanja (osebe iz tujini) oziroma se bodo morali izkazati s potrdilom Ministrstva za pravosodje iz katerega izhaja, da so opravili pravniški državni izpit (osebe, ki so pravniški državni izpit opravile pred letom 2006).

K 12. členu

Predlagani člen ureja postopek agencije glede vstopa v virtualno podatkovno sobo, in sicer na kateri podlagi agencija vpiše pravico osebe do vstopa v virtualno podatkovno sobo. Šesti odstavek določa, da agencija vpiše v evidenco osebe, ki jih sporočijo sodišče, Državno odvetništvo, Banka Slovenije in Republika Slovenija. Agencija bo na seznam oseb, ki lahko vstopajo v virtualno podatkovno sobo dodala osebe, ki se bodo, v skladu s predlaganimi členi, nedvoumno identificirale kot nekdanji imetniki) oziroma se bo izkazala z verigo potrdil poddepozitarjev in depozitarja, da je dejanski nekdanji imetnik. S tem sta nekdanji imetnik (neposredni imetnik vrednostnega papirja) in dejanski nekdanji imetnik, katerega vrednostni papirji so bili vodeni na fiduciarnem računu v celoti izenačena in enakopravna. Z navedenim se tudi zagotavlja spoštovanje načela preglednosti in načela neposrednega imetništva.

K 13. členu

Če agencija osebo vpiše v evidenco za vstop v virtualno podatkovno sobo, vnese njene podatke v sistem virtualne podatkovne sobe in jo o tem obvesti. Če ni izkazana podlaga za vpis v evidenco, agencija osebe ne vpiše v evidenco za vstop v virtualno podatkovno sobo. Agencija o tem izda odločbo o zavrnitvi vstopa v virtualno podatkovno sobo. Zoper to odločbo ni pritožbe in ni dopusten upravni spor. Osebe, ki jim je bil vstop zavrnjen, lahko zahtevajo vstop v virtualno podatkovno sobo s tožbo iz drugega odstavka 27. člena tega zakona, na kar bo morala agencija to osebo v odločbi posebej poučiti. V zvezi s tem izpostavljamo, da je v odločbi U-I-196/09 Ustavno sodišče RS ugotovilo, da določba ZTFI, ki določa, da zoper odredbo o odpravi kršitev ni sodnega varstva, ni protiustavna.

Bistvo pravice do sodnega varstva je, sledeč Ustavnemu sodišču RS, preprečiti, da bi prišlo do dejanj, ki bi izničila morebitni kasnejši uspeh v postopku tako, da bi bila vzpostavitev stanja, kakršno je bilo pred posegom v pravni položaj upravičenca, nemogoča ali nesorazmerno otežena.

K 14. členu

Predlagani člen ureja odgovornost za škodo v primeru, ko je bil vstop v virtualno podatkovno sobo omogočen osebi, kateri ne bi smel biti, in sicer na podlagi ponarejenih listin. Agencija v takih primerih odgovarja zgolj v primeru, da pri obravnavi dokumentacije ni ravnala z dolžno skrbnostjo, oziroma če so njeni uslužbenci ravnali naklepno.

K 15. členu

Predlagani člen ureja dostop do virtualne podatkovne sobe v prostorih upravljavca podatkovne sobe. Upravljavec podatkovne sobe bo osebam, ki imajo pravico do vstopa v virtualno podatkovno sobo, omogočil uporabo programske in strojne opreme za vstop v virtualno podatkovno sobo v prostorih, ki jih bo za ta namen vzpostavil. Pred vstopom v prostor bo morala ta oseba podpisati izjavo iz drugega odstavka 20. člena tega zakona.

K 16. členu

S predlaganim členom so določeni primeri, ko se dostop do virtualne podatkovne sobe ukine. Upravljavec tako ukine dostop vsem upravičencem ter njihovim pooblaščencom, ki niso vložili tožbe ter tistim, o katerih zahtevkih je že bilo pravnomočno odločeno.

K 17. členu

Predlagani člen določa, da mora KDD, ki vodi centralni register, v katerem so bile vpisane kvalificirane obveznosti, ki so z odločbo Banke Slovenije v celoti prenehale, v elektronski obliki posredovati identifikacijske podatke o imetnikih teh kvalificiranih obveznosti, ki jih vodi v centralnem registru, upravljavcu podatkovne sobe ter agenciji.

S tem se bo pomembno zmanjšala količina potrebnega dela, kot tudi stroški in obremenitev sodišča, saj se bodo lahko pridobljeni podatki v elektronski obliki obdelovali z različnimi informacijsko podprtimi orodji.

K 18. členu

Predlog člena ureja sezname, ki se pošiljajo upravljavcu podatkovne sobe.

K 19. členu

Predlagani člen določa, kdo je dolžan zagotoviti dokumente v virtualni podatkovni sobi in obseg teh dokumentov. Banka Slovenije za objavo podatkov v virtualni podatkovni sobi upravljavcu virtualne podatkovne sobe izroči dokumente, na katerih je temeljila odločba Banke Slovenije o izreku izrednih ukrepov. Zaradi zahtev po varstvu osebnih podatkov mora Banka Slovenije predhodno prekriti osebne podatke.

Družba za upravljanje terjatev bank, d. d. (DUTB) je razpolagala z dokumenti, iz katerih so razvidni pogoji za prenos tveganih postavk bank na DUTB, vključno s podatki o terjatvah in o prenosnih cenah posameznih terjatev, ki so bile z banke, ki ji je bil izrečen izredni ukrep, prenesene na DUTB. Na podlagi 36. člena Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB) je z

dnem 30. decembra 2022 DUTB kot pravna oseba prenehala obstajati, vse premoženje ter pravice in obveznosti DUTB pa so prešle na Slovenski državni holding, d. d., ki kot univerzalni pravni naslednik vstopa v vsa pravna razmerja, ki so bila dotlej sklenjena med DUTB in tretjimi osebami.

K 20. členu

Pomembno je, da dokumenti in podatki v virtualni podatkovni sobi ne bodo objavljeni javno oziroma do njih ne bo imela dostopa splošna javnost. Dostop do dokumentov in podatkov v tej sobi bodo imeli le nekdanji imetniki, dejanski nekdanji imetniki in njihovi pooblaščenca, ki jih bodo lahko uporabili le za uveljavljanje tožbenega zahtevka po postopku, ki ga določa ta zakon. Nekdanji imetniki imajo v konkretnem primeru dejanski in pravni interes za dostop do dokumentov in podatkov v tej sobi pred vložitvijo tožbenih zahtevkov, kar je v 123. točki odločbe U-I-295/13 de facto pripoznalo tudi Ustavno sodišče RS. Pri tem predlog zakona upošteva, da vpogled v dokumente in podatke z vidika subjektov, na katere se te informacije nanašajo, glede na podlago in namen zbiranja teh informacij (nadzor nad bankami in drugimi subjekti nadzora) ne pomeni nesorazmernega posega v pravice subjektov, na katere se te informacije nanašajo.

Pravna ureditev, ki določa obveznosti varovanja zaupnih informacij, določa tudi nekatere izjeme od varovanja zaupnih informacij, in sicer kadar je zaupne informacije dovoljeno razkriti za potrebe kazenskega postopka in postopka stečaja ali prisilne likvidacije banke ter informacije o dovoljenjih za opravljanje bančnih, finančnih in dodatnih finančnih storitev, o dovoljenjih za izdajanje hipotekarnih in komunalnih obveznic, o dovoljenjih za pridobitev kvalificiranega deleža ter o dovoljenjih za opravljanje funkcije člana uprave banke. Navedene izjeme so končni nabor objektivnih razlogov, v katerih je treba zaradi varstva drugih upravičenih okoliščin in posebnih pravnih upravičenj zagotoviti razkritje nekaterih zaupnih informacij. Ker imajo nekdanji imetniki dejanski in pravni interes za dostop do dokumentov in podatkov, se s tem zakonom upravičeno izrecno določa, da Banka Slovenije razkrije zaupne informacije točno določenim upravičencem .

K 21. členu

Predlog člena določa, da imajo tožniki zaradi zagotavljanja sodnega varstva v skladu z pravico pridobiti kateri koli podatek ali dokument, ki je pomemben za odločitev v zadevi. Sodišče bo pri presojanju o pravici iz prejšnjega stavka odločalo po postopku iz tega zakona. S tem se zagotavlja, da je sodišče pri svojem odločanju vezano na določbe, ki urejajo varovanje dokumentov in podatkov. S tem členom se uzakonja materialna podlaga za pridobitev podatkov ali dokumentov.

K 22. členu

S predlaganim členom se sledi trendom digitalizacije in s tem čim bolj transparentnemu poslovanju vseh državnih organov in ne le sodstvu. Elektronsko poslovanje, predvsem elektronsko vročanje je pomembno z vidika lažje, hitrejše ter tudi cenejše izvedbe procesnih dejanj. Prav tako predlog zakona omogoča vlaganje kolektivnih tožb, glede katerih pristojno sodišče že vodi register kolektivnih tožb, kar pomeni, da bi se te kolektivne tožbe lahko objavljale na enak način kot ostale kolektivne tožbe. Določbe glede elektronskega poslovanja se bodo lahko pričele uporabljati, ko bodo zagotovljeni tehnični pogoji za njeno izvajanje in bo minister, pristojen za pravosodje, izdal odredbo, v kateri bo določil datum, od katerega se ta določba uporablja.

K 23. členu

S predlaganim členom se uvaja nova rešitev, s katerim se pred začetkom pravnomožne izdave predhodnega mnenja o tem, ali bi nekdanji imetniki prejeli plačilo iz naslova imetništva kvalificiranega

instrumenta v primeru, da izredni ukrep ne bi bil izrečen, in v kolikšni meri. Ugotovitve iz mnenja bodo pripomogle k temu, da bodo nekdanji imetniki lahko ocenili možnost uspeha v pravdi. Gre za pravico, ki jo lahko predlagatelji iz prvega odstavka tega člena uveljavljajo do poteka roka za vložitev tožbe. Predlog, da sodišče imenuje odbor izvedencev, ki bo pripravil predhodno mnenje, lahko podajo Republika Slovenija, Banka Slovenija ali neprofitno reprezentativno interesno združenje, ki deluje v interesu nekdanjih imetnikov. Navkljub dejstvu, da nimajo vse stranke postopka možnosti sodelovati pri nastajanju in podajanju predhodnega mnenja, je bojazen glede dokazne vrednosti mnenja odveč, saj bodo skrb za interese in pravice vseh imetnikov zagovarjala njihova reprezentativna združenja. Status reprezentativnosti se presoja po merilih iz zakona, ki ureja kolektivne tožbe. Sodišče bo tako pri ugotavljanju reprezentativnosti presojalo kriterije iz 5. člena Zakona o kolektivnih tožbah, in sicer, ali bo upravičena oseba ustrezen zastopnik skupine, ki bo deloval pošteno in primerno ter v najboljšem interesu njenih članov, pri čemer upošteva zlasti obstoj finančnih sredstev, človeških virov in pravnega znanja za zastopanje skupine, aktivnosti, ki jih je upravičena oseba že opravila glede priprave kolektivne poravnave ali kolektivne tožbe ter glede organiziranja oškodovancev in komuniciranja z njimi, število oškodovancev, ki je podprlo njene aktivnosti glede konkretnega primera množičnega oškodovanja, njeno medijsko nastopanje in prisotnost ter razširjanje informacij o zatrevani kršitvi pravic in svoji nameri, da vložijo kolektivno odškodninsko tožbo, morebitna nasprotja med posameznimi podskupinami v okviru skupine, obstoj in aktivnosti drugih upravičenih oseb ter morebitne izkušnje pri uveljavljanju kolektivnih zahtevkov.

Odbor bo imel nalogo, da izdela mnenje o tem, ali bi nekdanji imetniki prejeli plačilo iz naslova imetništva kvalificiranega instrumenta v primeru, da izredni ukrep ne bi bil izrečen, in v kolikšni meri. Poleg ugotavljanja, ali je bilo kršeno načelo »noben upnik na slabšem«, bo moral odbor ugotoviti tudi višino morebitnega oškodovanja, kar bo podlaga za nadaljnje postopke. V primeru, da bo ugotovljeno, da bi vsi ali le nekateri nekdanji imetniki prejeli plačilo iz naslova imetništva kvalificiranega instrumenta v primeru, da izredni ukrep ne bi bil izrečen, slednje predstavlja izhodišče vladi, da pripravi poravnalno shemo.

Takšna splošna ugotovitev je namenjena čim bolj jasni ugotovitvi, da ne bi v nasprotnem primeru prihajalo do težav na strani sodišča že v začetni fazi postopka. Namen uvedbe predhodnega mnenja je zmanjšanje števila pravnih. Takšna ureditev bo vsekakor prispevala k razbremenitvi sodišča in s tem k pospešitvi sodnih postopkov. Nadaljnje izvedeniško mnenje bo v nadaljnjih postopkih pred sodiščem namreč dopustno zgolj v primerih, ki so določeni v 38. členu tega zakona.

Člen določa tudi način podaje predloga za izdelavo mnenja in ravnanje sodišča s predlogom.

Da ne bi prišlo do stanja, ko upravičeni predlagatelji ne bi pravočasno oziroma sploh ne bi podali predlogov za člane odbora, zakon predvideva možnost, da v takem primeru člane odbora imenuje sodišče.

Določba četrtega odstavka smiselno sledi pravilom iz Zakona o pravnem postopku, da lahko sodišče, preden odloči, koga bo imenovalo za izvedenca, da strankam možnost, da se o tem izjavijo, kar omogoča razčiščevanje morebitnih vprašanj o nasprotju interesov ali drugih okoliščin, ki vzbujajo dvom o nepristranskosti posameznega kandidata, še preden se sodišče odloči, koga bo vzelo za izvedenca. Sodišče tako pozove vse upravičene predlagatelje, da se lahko v roku 15 dneh po objavi kandidatov izjavijo o predlaganih kandidatih in sodišču pošljejo tudi mnenje glede predsednika odbora, ki ga imenuje sodišče. Sodišče bo glede imenovanja članov odbora presojalo zgolj ali je predlog za imenovanje člana odbora podal upravičeni predlagatelj ter ali predlagani član izpolnjuje pogoje iz 24. člena tega zakona.

Hkrati člen določa rok za izdelavo predhodnega mnenja ter morebitne dopolnitve na predlog predlagateljev. Da se zaščiti interese vseh nekdanjih imetnikov, bo mnenje objavljeno v virtualni podatkovni sobi, pripombe pa bodo lahko podali vsi nekdanji imetniki, ki imajo dostop do te sobe. Povzetek mnenja bo objavljen javno.

K 24. členu

Za izdelavo predhodnega mnenja je pristojen odbor. Odbor sestavlja skupina neodvisnih strokovnjakov, ki imajo potrebne izkušnje za obravnavano področje, njihova vloga pa je primerljiva z vlogo izvedencev. Sestava odbora je predvidena na način, da zagotavlja enakomerno zastopnost interesov v postopku, in sicer bosta dva člana imenovana s strani Vlade Republike Slovenije (na predlog Ministrstva za finance), eden s strani Banke Slovenije, trije s strani reprezentativnih združenj, predsednika odbora pa imenuje sodišče. Ker so vprašanja, o katerih bo odbor pripravil predhodno mnenje, strokovno zahtevna, morajo biti člani odbora strokovnjaki s področja finančnega in bančnega prava, računovodstva, financ, revizije in vrednotenja sredstev. Zahtevane so tudi izkušnje iz postopkov pregleda kakovosti sredstev za bonitetni nadzor bank in postopkov prenehanja gospodarskih družb na območju Evropske unije. Predlagatelji lahko imenujejo izvedence v 30 dneh od objave sklepa sodišča o izdelavi mnenja v virtualni podatkovni sobi. Sodišče po izteku roka za predlaganje članov odbora izda sklep o imenovanju odbora, pri tem pa mora upoštevati izpolnjevanje pogojev iz tega člena.

Predlog člena tako določa pogoje za imenovanje članov odbora ter izključitvene razloge. Sestava, kot jo predvideva določba, je tako zasnovana z vidika zagotovitve neodvisnosti, sedmi član, ki je predsednik odbora, pa je pristojen tudi za vodenje postopka oziroma sej. Izključna naloga odbora je izdelava predhodnega mnenja.

V četrtem odstavku predlaganega člena se določa, da mora član odbora v postopku po tem zakonu sodišču prijaviti vse stike, ki so povezani z opravljanjem izdelave predhodnega mnenja. Tako bodo morali člani odbora zaradi zagotovitve preglednosti prijaviti stike z osebami, ki bi od njih zahtevale določeno ravnanje oziroma na njih izvajali pritiska ali vplive v zvezi s predmetom izvedenskega dela (npr. posamičnimi vprašanji glede izreka izrednih ukrepov). Dolžnost prijavljanja stikov velja za vse stike, ki so lahko izraženi v kateri koli obliki komuniciranja med posamezniki: osebno, pisno, po telefonu, e-pošti in drugih komunikacijskih sredstvih. Pri tem je treba poudariti, da stiki med člani odbora in tretjimi osebami, ki so kakor koli povezane s predmetom spora na strani ene od strank postopka, sami po sebi niso nezakoniti ali neetični (npr. stiki v procesu izmenjave posameznih dokumentov, ki bodo potrebni izvedencem). S tem se ne preprečujejo ali omejujejo stiki med člani odbora in tretjimi osebami, a zaradi preglednosti postopka je treba zagotoviti, da so vsi stiki v zvezi s predmetom spora javni, evidentirani, preverljivi in sledljivi.

Tudi za člane odbora velja varovanje zaupnosti podatkov, s katerimi se seznanijo pri izdelavi mnenja.

K 25. členu

S predlaganim členom se opredeljuje delo odbora.

V drugem odstavku se določa, na kakšen način odbor odloča. Posamezen član odbora se glasovanja ne more vzdržati.

K 26. členu

Predlagani člen predstavlja pravno podlago Vladi Republike Slovenije, da lahko v primeru, da se v predhodnem mnenju ugotovi, da bi bili nekdanji imetniki v celoti ali deloma poplačani v primeru, da

izrednega ukrepa ne bi bilo, z namenom, da se izogne nadaljnjim sodnim sporom, vzpostavi poravnalno shemo. S členom se tudi omeji odškodnina, saj bo predhodno mnenje poleg ugotovitve, ali bi vsi oziroma nekateri nekdanji imetniki prejeli plačilo iz naslova kvalificiranih instrumentov, v primeru, da izredni ukrep ne bi bil izrečen, vsebovalo tudi ugotovitev, v kolikšni višini bi bili ti nekdanji imetniki poplačani.

Možnost izdelave predhodnega mnenja v predsodnem postopku je *sui generis* postopek, ki ima velik pomen za nadaljnje postopke. Nekdanji imetniki bodo lahko na podlagi tega mnenja ocenili možnost uspeha v pravdi, hkrati pa bo to podlaga vladi, da lahko v primeru ugotovljenega oškodovanja, vzpostavi shemo poplačila upnikov. Poravnalna shema predstavlja neke vrste izvensodno poravnavo, ki jo sklenejo stranke same (in ne pred sodiščem) in ima naravo civilnopravne pogodbe. Gre za neobvezen postopek, v katerega se bodo vlagatelji vključili prostovoljno, v primeru da se bodo strinjali z mnenjem odbora.

Uvedba poravnalne sheme pomeni tudi pospešitev postopkov, saj v primeru izplačila iz poravnalne sheme vlagatelju preneha status nekdanjega imetnika in vse pravice iz tega naslova. Na ta način torej ne bo prišlo do množičnih sodnih sporov, temveč bo država izplačevala zneske odškodnin brez sprožanja sodnih postopkov, posledica tega pa bo bistveno manjše število sodnih postopkov. Ta postopek bo za nekdanje imetnike enostaven, učinkovit in cenovno ugoden.

K 27. členu

V tem členu se v prvem odstavku izrecno določa, da je tožena stranka po tem zakonu Banka Slovenije.

Iz besedila 350.a člena ZBan-1- in iz vprašanja, ki je bilo poglobitno za odločitev Ustavnega sodišča RS zadevah U-I-295/13 oziroma U-I-4/20, izhaja, da so nekdanji imetniki upravičeni do povrnitve škode, če so bili zaradi odločbe Banke Slovenije na slabšem, kot bi bili, če odločbe ne bi bilo. Pravica do povrnitve škode ni odvisna niti od tega, ali je za slabšo obravnavo nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti kdo kriv, niti od osebnih okoliščin nekdanjega imetnika, kar izhaja tudi iz 120. točke odločbe U-I-295/13.

Na podlagi navedenega predlog člena določa, da tožba, ki se lahko nanaša na le eno odločbo Banke Slovenije, vsebuje tožbeni zahtevek, s katerim tožnik lahko zahteva, da sodišče ugotovi, da obstaja obveznost (podlaga) povrnitve škode, glede višine pa si tožnik lahko pridrži določitev v skladu z 38. člena tega zakona. Z določitvijo odločanja s sodbo o temelju se zagotovijo hitrost, gospodarnost in uniformnost odločanja v sporih, v katerih je mogoče pričakovati večje število tožnikov.

Zaradi zagotovitve pravic oseb, ki zatrjujejo, da so nekdanji imetniki, a tega agenciji ne izkažejo, se zagotavlja sodno varstvo v postopku v okviru zahtevka za dostop do virtualne podatkovne sobe. Da bi se zaradi izvrševanja pravice do pridobitve podatkov, lahko vlagale tudi stopničaste tožbe, člen določa, da se lahko kljub prej zapisanemu vlagajo tudi tožbe z zahtevkom, s katerim tožnik zahteva pridobitev podatkov in dokumentov. Pri odločanju o tem zahtevku sodišče presoja, ali je zahtevek utemeljen z navedbami in dokazi, za katere je mogoče razumno pričakovati, da so tožniku dostopni in iz katerih izhaja, zakaj je dokument ali podatek pomemben za odločitev sodišča in ali je dokument ali podatek pomemben za odločitev sodišča. Sodišče presoja tudi, ali je pomen dokumenta ali podatka za odločitev v postopku sorazmeren z morebitnim posegom v pravice oseb, ki niso naslovniki odločbe, zlasti ob upoštevanju namena in ciljev varovanja takih dokumentov in podatkov v skladu z veljavnimi predpisi. Zaradi zagotovitve varovanja osebnih ali zaupnih podatkov ali poslovnih skrivnosti sodišče določi tudi način in pogoje pridobitve podatkov in dokumentov v skladu s četrtem, šestim in sedmim odstavkom 37. člena tega zakona.

Zaradi razbremenitve sodišča ter zagotovitve hitrosti in gospodarnosti postopka mora biti tožbi, s katero več nekdanjih imetnikov toži Banko Slovenije glede iste odločbe Banke Slovenije po postopku v skladu s tem zakonom, priložen tudi seznam strank z navedbo vseh njihovih identifikacijskih podatkov (kot jih zahteva 180.a člen ZPP) v elektronski obliki. Elektronsko obliko zapisa bo določil Center za informatiko Vrhovnega sodišča RS in bo objavljena na spletni strani Vrhovnega sodišča RS, Ministrstva za finance in Banke Slovenije.

Če so bili vrednostni papirji, ki so prenehali vodeni na fiduciarnem računu, se s predlaganim členom jasneje določa, da lahko tožbo vložijo le dejanski imetniki. Morebitna škoda je nastala dejanskim nekdanjim imetnikom in ne borznoposredniškim družbam, bankam ali investicijskim podjetjem, ki so vodile tovrstne račune. Pri tem je tudi pomembno, da je že 350.a člen ZBan-1 določal, da lahko tožbo vložijo delničarji, upniki in druge osebe, katerih pravice so prizadete zaradi učinkov odločbe Banke Slovenije. Ker borznoposredniškim družbam, bankam ali investicijskim podjetjem, ki so opravljale skrbniške storitve za dejanske nekdanje imetnike niso bile prizadete pravice zaradi učinkov odločb Banke Slovenije te tudi ne morejo neposredno uveljavljati zahtevkov v zvezi z odškodninsko odgovornostjo Banke Slovenije.

K 28. členu

S predlaganim členom se uvaja možnost kolektivnega uveljavljanja pravic nekdanjih imetnikov. Na ta način se bo nekdanjim imetnikom olajšal dostop do sodnega varstva, pri čemer so predvsem mišljeni tisti nekdanji imetniki, katerih zahtevki bi bil po višini tako majhen, da bi bilo vlaganje posamičnega zahtevka stroškovno nesorazmerno. Na ta način se povečuje tudi pogajalska moč posameznih nekdanjih imetnikov, prav tako se učinkoviteje izvaja sodno varstvo, saj se je mogoče izogniti številnim postopkom v zvezi z zahtevki na isti podlagi. Namen ureditve kolektivne tožbe je torej izboljšati dostop do sodnega varstva in zagotoviti uresničitev pravic, ki so bile posameznikom kršene oziroma prizadete v primeru množičnega oškodovanja ter preprečiti, da bi sodišče zaradi prevelikega števila samostojnih tožb postalo preobremenjeno, saj trenutna ureditev dela sodišč ne omogoča hitre reakcije na nenadno in nesorazmerno povečan obseg pripada na sodišče. V postopku s kolektivno tožbo se bodo uporabljala pravila, določena v Zakonu o kolektivnih tožbah (ZKolT). Ker navedeni zakon v drugem členu dopušča kolektivno tožbo zgolj na nekaterih ožjih področjih, predvsem tistih za katere je institut tudi realno najbolj pogosto uporaben (potrošniški spori, kršitev pravil trgovanja, okoljski spori...), je v prvem odstavku tega člena najprej potrebno vzpostaviti podlago za dopustnost takšne tožbe.

Kolektivna tožba bo možna, če zahtevki izvirajo iz iste odločbe Banke Slovenije, s čimer se sledi siceršnji ureditvi zakona. Sodišče bo v roku enega meseca od vzpostavitve virtualne podatkovne sobe objavilo poziv k vložitvi kolektivne tožbe, s čimer bodo nekdanji imetniki dodatno opozorjeni na možnost vložitve take tožbe. Upravičeni predlagatelji za vložitev kolektivne tožbe so reprezentativna združenja, s čimer se sledi ureditvi iz ZKolT, po katerem so za vložitev kolektivne tožbe procesno legitimirane pravne osebe zasebnega prava, ki ne zasledujejo namena ustvarjanja dobička, pač pa so namenjene varstvu pravic in interesov oškodovanih oseb na določenem področju. ZKolT pa v tem delu sledi priporočilom Evropske komisije.

Predlog člena v drugem odstavku določa dodatno izjemo od ZKolT glede načina vključitve oziroma izključitve nekdanjih imetnikov v kolektivno odškodninsko tožbo. Po 33. členu ZKolT je namreč mogoča vključitev na podlagi izjave o vključitvi z zahtevanimi dokazili (sistem vključitve) oziroma na podlagi tega, da se ne pošlje izjave o izključitvi (sistem izključitve). Tretji odstavek predlaganega člena tako določa, da se v kolektivno tožbo vključijo vsi tisti nekdanji imetniki, ki sodišču ne bodo v roku posredovali izjave, da se želijo iz tega postopka izključiti. Vključene bodo torej vse osebe, razen tistih, ki so aktivno podale izjavo o izključitvi. S tem se želi zmanjšati obremenjenost sodišč in poenostaviti postopek. Odločitev o vključenosti je dokončna, saj je to nujno za učinkovitost postopka s

kolektivno odškodninsko tožbo. S tem se zavaruje toženo stranko, da lahko predvidi možne posledice takega postopka.

S kolektivno tožbo se rešuje problematika vlaganja velikega števila tožb in s tem preobremenjenost sodstva, saj je nekdanjih imetnikov več kot 100.000. Prav tako se z uvedbo kolektivne tožbe rešuje problem že vloženih tožb, saj se s tem ne spreminja postopek, se pa uvede institut, ki za stranko ni obvezujoč. Interes/motivacijo za vložitev kolektivne tožbe predstavlja četrti odstavek tega člena, ki predvideva oprostitev plačila sodnih taks za tiste vlagatelje, ki se bodo odločili za kolektivno tožbo.

K 29. členu

Predlagani člen določa rok, v katerem se lahko vloži tožba iz 27. člena predloga zakona. Določeni rok je primeren, saj omogoča dovolj časa za proučitev dokumentov in podatkov ter pripravo in vložitev tožbe. Posebej je določen rok za vložitev kolektivne tožbe.

K 30. členu

Predlog člena določa, kdaj sodišče vroči v odgovor vse tožbe Banki Slovenije, ki se nanašajo na isto odločbo Banke Slovenije. Vročitev se opravi v skladu z ZPP.

K 31. členu

Predlagani člen določa rok za odgovor na tožbe. Glede roka v primeru kolektivnih tožb člen napotuje na določbe ZKoiT, le-ta pa napotuje na ZPP in 30 dnevni rok. Ker bo v primeru kolektivne odškodninske tožbe število vloženih tožb bistveno manjše, se ocenjuje, da je rok, ki ga določa ZPP, zadosten.

K 32. členu

Predlog zakona, kljub možnosti kolektivne odškodninske tožbe, z namenom zagotoviti hitrejši in bolj ekonomični postopek, omogoča tudi možnost uporabe vzorčnega postopka. Združitev pravnih in vzorčni postopek bosta dopustna zgolj v primeru, da kolektivna odškodninska tožba ne bo vložena v roku oziroma je sodišče ne bo odobrilo. Sodišče bo po prejemu odgovora na tožbe s sklepom združilo tiste pravde, v katerih tožniki uveljavljajo odškodninsko varstvo po tem zakonu, ki se bo nanašalo na posamezno odločbo Banke Slovenije. V zvezi s predmetom spora, kot ga opredeljuje predlog zakona, namreč velja, da:

- je mogoče spor o upravičenosti do povrnitve škode za imetnike kvalificiranih obveznosti istega reda v posamezni banki rešiti samo enako za vse (ugodna ali neugodna rešitev za vse, ne more pa biti za nekatere ugodna, za druge pa neugodna);
- so pravice nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti posamezne banke utemeljene z bistvenim istovrstnim dejanskim stanjem (in enako pravno podlago).

Združitev pravnih predpostavljajo izdajo samo ene sodbe za vse tožbe, ki se nanašajo na isto odločbo Banke Slovenije, s čimer se zagotavljajo enakost, hitrost in gospodarnost odločanja.

Sodišče bo z namenom bolj učinkovitega obravnavanja tožb, tožbe v združenem postopku obravnavalo po pravilih vzorčnega postopka. Slednji v svojem bistvu ni skupinska tožba, ampak je ena od možnosti, na kakšen način smotrneje voditi množične sodne postopke. Predlagana rešitev predstavlja sredstvo za varstvo razpršenih interesov. Gre za procesni institut, ki sodišču omogoča lažje in povezano obravnavanje velikega števila vloženih zahtevkov. Postopek se izvede kot običajen

postopek med dvema strankama. Vsak tožnik mora vložiti samostojno tožbo, sodišče pa na podlagi ene tožbe ali manjšega števila izbranih tožb po združitvi pravnomožnih izvede vzorčni postopek, preostale postopke pa prekine. V primerih iz drugega in tretjega odstavka 27. člena tega zakona (tožba na ugotovitev, da je nekdanji imetnik, ter tožba na pridobitev podatkov in dokumentov) se postopek ne bo prekinil.

Učinek vzorčnega postopka je določen v četrtem odstavku 279. b člena ZPP, in sicer »po pravnomočnosti sodbe, izdane v vzorčnem postopku, sodišče o prekinjenih postopkih, ki nimajo bistvenih posebnosti, odloči upoštevaje odločitev v vzorčnem primeru«, v petem odstavku pa so določeni še nadaljnji pogoji, in sicer »stranka, ki je imela možnost sodelovati v vzorčnem postopku, v prekinjenih postopkih ne more oporekati dejanskim in pravnim ugotovitvam in stališčem, ki jih je zavzelo sodišče v vzorčnem postopku«. Vzorčni postopek je obravnavan prednostno.

V sedmem odstavku je določena pomembna izjema od ureditve iz drugega odstavka 279. b člena ZPP, in sicer v postopkih po tem zakonu sodišču ni potrebno pridobiti izjav strank o prekinitvi postopka in izjav tožnikov o navedbah v odgovoru na tožbo, kar vse je namenjeno pospešitvi in večji ekonomičnosti postopka.

K 33. členu

Predlog člena ureja vstop Republike Slovenije v pravdo kot stranskega intervenienta, pri čemer intervenient ni stranka postopka, njegov interes, da sodeluje v tuji pravdi, pa je utemeljen z možnimi pravnimi posledicami sodbe, katere vsebina lahko posredno vpliva na njegov pravni položaj.

K 34. členu

Predlog člena določa, da mora v primeru spora o obstoju razlogov iz 253.a člena ZBan-1 in izpolnitvi pogoja iz petega odstavka 261.a člena ZBan-1 Banka Slovenije dokazati njihov obstoj ali izpolnitev v tem postopku. Tako se Banka Slovenije ne bo mogla le sklicevati na svoje pravnomožne in dokončne odločbe ter šteti za dokazan obstoj razlogov iz 253.a člena ZBan-1 in izpolnitev pogoja iz petega odstavka 261.a člena ZBan-1, s čimer bi se dejansko dokazno breme prevalilo na nekdanje imetnike. V postopku po tem zakonu bo morala Banka Slovenije vsebinsko in na konkretiziran način dokazati obstoj razlogov iz 253.a člena ZBan-1 in izpolnitev pogoja iz petega odstavka 261.a člena ZBan-1.

S členom se tako upošteva odločba U-I-295/13, v kateri je Ustavno sodišče RS v 124. točki zapisalo: »Zaupanje vlagateljev (sedanjih in bodočih) v razumno varnost naložb v kvalificirane obveznosti bank bi lahko ustvarila le ureditev, po kateri bi morala Banka Slovenije jasno izkazati, zakaj je bil ukrep, ki je prizadel njihove naložbe, v okoliščinah primera potreben.« Da bi se lahko spoštovala ta zahteva Ustavnega sodišča RS, je treba dokazno breme urediti na predlagani način.

K 35. členu

V skladu z ZPP velja, da je plačilo sodne takse za tožbo procesna predpostavka za odločanje sodišča, in to absolutne narave, saj mora nanjo paziti sodišče po uradni dolžnosti. Tudi če taksa ni plačana v celoti, ni izpolnjena predpostavka za meritorno odločanje sodišča, torej delno plačilo ne omogoča odločanja o delu tožbe ali delu tožbenega zahtevka niti takrat, ko je ta deljiv. S predlaganim členom se v postopkih po tem zakonu izključi uporaba 105.a člena ZPP, ki določa plačilo sodne takse.

V tretjem odstavku je z namenom, da se v kolektivno odškodninsko tožbo vključi čim večje število nekdanjih imetnikov, predvidena oprostitev plačila sodne takse.

K 36. členu

Predlog člena strankam omogoča, da sodišču predlagajo izdajo sklepa o predložitvi dokazov. S sklepom o predložitvi dokazov lahko sodišče Banki Slovenije, ministrstvu, Računskemu sodišču Republike Slovenije, Nacionalnemu preiskovalnemu uradu, KDD, agenciji, Agenciji za zavarovalni nadzor, SDH ali banki, ki ji je bil izrečen izredni ukrep, naloži, naj sodišču predloži dokument, za katerega predlagatelj trdi, da je pri osebi, od katere se zahteva predložitev, ali razkrije podatek, za katerega predlagatelj trdi, da je znan osebi, od katere se zahteva razkritje, ne glede na to, ali je ta dokument ali podatek označen kot zaupni ali osebni podatek ali poslovna skrivnost.

Tovrsten dostop do podatkov tožnikom omogoča, da pridobijo vse potrebne podatke in dokumente za določno opredelitev zahtevka (zahtevka za povrnitev škode) ter navedbo dejstev in dokazov, na katere opirajo ta zahtevek.

Z navedenim se upošteva odločitev Ustavnega sodišča RS, ki je v odločbi U-I-295/13 v opombi pod črto številka 81 opozorilo na člen 5 Direktive 2014/104/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. novembra 2014 o nekaterih pravilih, ki urejajo odškodninske tožbe po nacionalnem pravu za kršitve določb konkurenčnega prava držav članic in Evropske unije (UL L 349, 5. 12. 2014; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/104/EU). Besedilo predloga zakona tako upošteva navedeni člen Direktive 2014/104/EU. Iz navedenega izhaja, da je Ustavno sodišče RS ureditev, v kateri sodišče odloči, ali se posamezen podatek razkrije stranki in pod katerimi pogoji, označilo kot sprejemljivo. S predlaganim členom se tako tožnikom omogoča dostop do vseh podatkov in dokumentov, ki so pomembni za odločitev v sporu, hkrati pa se varujejo podatki, ki so zaupni ali osebni podatki ali poslovna skrivnost. Pri tem se je še posebej izhajalo iz potrebe (in obveze) upoštevanja pravice tretjih oseb (npr. strank bank), katerih zaupni ali osebni podatki ali poslovne skrivnosti so lahko del dokumentov, ki so pomembni za odločitev v sporu.

K 37. členu

S predlaganim členom so določena merila, ki morajo biti izpolnjena, da sodišče izda sklep o predložitvi dokazov. Predlagatelj (tožniki oziroma Banka Slovenije) mora predlog utemeljiti z navedbami in dokazi, za katere je mogoče razumno pričakovati, da so mu dostopni, in iz katerih verjetno izhaja, da je dokument pri naslovniku sklepa, in zakaj je dokument ali podatek pomemben za odločitev sodišča. Sodišče izda sklep, če presodi, da je dokument ali podatek pomemben za odločitev sodišča in je pomen dokumenta ali podatka za odločitev v postopku sorazmeren z morebitnim posegom v pravice tretjih oseb, zlasti ob upoštevanju namena in ciljev varovanja takih dokumentov in podatkov v skladu z veljavnimi predpisi.

Na podlagi sklepa o predložitvi dokazov se lahko pridobljeni dokumenti in podatki, ki so označeni kot zaupni, osebni ali poslovna skrivnost, uporabijo izključno za uveljavljanje tožbenega zahtevka po tem zakonu.

Člen opredeljuje še, da sodišče v sklepu določi način in pogoje predložitve ali razkritja dokazov, pri čemer se poudarja učinkovito varstvo dokumentov ali podatkov, ki so označeni kot zaupni, osebni ali poslovna skrivnost. Da bi se čim bolj zmanjšala administrativna obremenitev sodišča ter obseg pisnih listin in dokumentov, je določeno, da sodišče naloži predložitev zahtevanih dokumentov in podatkov v elektronski obliki in da se ti objavijo na način, ki omogoča dostop vsem strankam. Tovrstni podatki in dokumenti se lahko uporabijo izključno za uveljavljanje tožbenega zahtevka po postopku, ki ga določa ta predlog zakona, pri čemer morajo osebe, ki so jim ti podatki ali dokumenti dostopni, te tudi varovati kot take.

Za stranko je ključno, da lahko dejansko dobi vpogled v dokumente in podatke, za katere je sodišče odločilo, da jih osebe iz 22. člena predloga zakona predložijo sodišču. Zato je predvideno, da pravnomočen sklep, s katerim je sodeče sodišče odločilo o predlogu za izdajo sklepa o predložitvi dokazov sodišču, izvrši okrajno sodišče, ki je pristojno za izvršilni postopek zoper dolžnika. Tako stranki predložitve dokumentov in podatkov ne bo treba prisilno izvrševati v posebnem postopku izvršbe v skladu z zakonom, ki ureja izvršbo. S tem se želi strankam omogočiti, da brez kakršnih koli dodatnih ovir dobijo vpogled v dokumente, listine in podatke, ki jih je sodeče sodišče naložilo v predložitev. Tako se zagotavljata tudi hitrost in gospodarnost postopka v celoti.

K 38. členu

Predlagani člen ureja stanje v primeru, da bo sodišče ocenilo, da je potrebna dodatna razjasnitev dejanskega stanja v zvezi s predhodnim mnenjem iz prvega odstavka 23. člena tega zakona.

Ker predlog zakona omogoča pridobitev predhodnega mnenja, ki ga bo pripravil odbor strokovnjakov, v katerega bodo vključeni predstavniki vseh udeležencev v postopku, se predvideva, da vključitev dodatnih izvedencev v pravdo ne bo potrebna, razen v primerih, da bo sodišče ocenilo, da je je potrebna dodatna razjasnitev dejanskega stanja. V tem primeru bo sodišče imenovalo dodatne izvedence.

Izvedenci bodo morali izpolnjevati enake pogoje kot so predpisani za člane odbora.

Stroške za izvedenca oziroma več izvedencev bo založila tista stranka, ki je predlagala izvedbo dokaza z izvedenci.

K 39. členu

S predlagano določbo se ureja možnost, da sodišče na podan predlog stranke zaprosi za pisno pojasnilo Evropsko centralno banko, Evropsko komisijo, Evropski bančni organ in druge institucije EU v zvezi z odločitvami, standardi in praksami ter normativnimi podlagami, če oceni, da je pojasnilo te institucije lahko pomembno za odločitev o glavni stvari. Predlagana določba ne posega v splošna pravila Zakona o pravnem postopku glede pravice strank, da predlagajo dokaz z zaslišanjem posameznikov iz navedenih institucij kot prič. Pri tem predlagatelj opozarja, da navedena določba ne posega v pravila sodelovanja institucij EU in njihovih zaposlenih v postopkih pred nacionalnimi sodišči in posebej v zvezi z imuniteto predstavnikov institucij EU dodaja, da je ta opredeljena v primarnem pravu EU, ki določa tudi njen doseg. Države imajo nacionalno procesno avtonomijo, pri čemer sodna praksa Sodišča Evropske unije (primer Imm - Zwartveld tč. 17-21) narekuje, da imajo institucije EU dolžnost lojalno sodelovati z nacionalnimi, tudi sodnimi organi. Nenazadnje pa obveza lojalnega sodelovanja izhaja tudi iz tretjega odstavka 4. člena Pogodbe o Evropski uniji (PEU).

Predlagana določba tudi v ničemer ne posega v možnost sodišča, da na Sodišče EU naslovi zahtevo za rešitev predhodnega vprašanje v zvezi z razlago prava EU. V primeru, da se v postopku pojavi vprašanje pravilne uporabe prava EU, bo tako prvostopenjsko sodišče kot sodišče naslednje stopnje lahko takšno vprašanje postavilo Sodišču EU, ki ja za podajo odgovorov na predhodna vprašanja tudi pristojno. Odločitve Sodišča EU pa so za sodišče (za razliko od tu predlaganega pisnega pojasnila) pravno zavezujoče.

K 40. členu

Zaradi zagotovitve spoštovanja uniformnosti in gospodarnosti odločanja predlog člena določa, da sodišče izda sodbo po temelju, ko je glede podlage stvar, zrela za odločbo. Cilj ločevanja postopka na odločanje o temelju in odločanje o višini je, da se z izdajo sodbe po temelju postopek poenostavi. Naloga sodbe po temelju je, da se še pred izdajo končne sodbe ugotovi, ali uveljavljeni zahtevek sploh obstaja, in da se s tem prepreči možnost uveljavljanja ugovorov glede utemeljenosti zahtevka po podlagi v nadaljnjem postopku odločanja o znesku. Pri izdaji sodbe po temelju mora sodišče odločiti o vseh vprašanih, ki materialnopravno utemeljujejo zahtevek. Izrek sodbe po temelju ni konkretiziran z določenim denarnim zneskom, ampak samo z odločitvijo o temelju (npr. tožniki (nekdanji imetniki) so upravičeni do povrnitve škode, saj so bili zaradi odločbe Banke Slovenije na slabšem, kot bi bili, če odločbe ne bi bilo).

K 41. členu

S predlaganim členom se določa rok, v katerem mora tožnik postaviti zahtevek o višini, če ta ni bil že postavljen ob vložitvi tožbe. V mejah tega zahtevka bo nato sodišče odločilo o konkretni višini odškodnine. Pomembno je, da je sodišče v skladu z načelom dispozitivnosti vezano na tožbeni zahtevek, zato sta njegova postavitev in (ustrezna) opredelitev bistveni del tožbe. Zaradi spoštovanja načela kontradiktornosti bo Banka Slovenije lahko podala obrazložen odgovor, v katerem lahko nasprotuje tožbenemu zahtevku.

K 42. členu

V skladu s tem zakonom in odločbo U-I-295/13 imajo nekdanji imetniki pravico zahtevati povračilo škode od Banke Slovenije zaradi izreka izrednih ukrepov. Nekdanji imetniki so upravičeni do povračila škode, če je škoda, ki jim je nastala zaradi učinkov izrednega ukrepa, višja, kot bi bila v primeru, če izredni ukrep ne bi bil izrečen, izhajajoč pri tem iz dejstev in okoliščin, kakršna so bila v času odločanja Banke Slovenije in jih je imela pred očmi ali pa bi jih morala imeti pred očmi Banka Slovenije. Ustavno sodišče je prav tako poudarilo, da odškodninske odgovornosti Banke Slovenije po 350.a členu ZBan-1 ne gre enačiti z odgovornostjo za protipravno ravnanje, ki je podlaga za pravico do povračila škode po splošnih načelih odškodninskega prava (pa tudi, ko gre za pravico do povračila škode po 26. členu Ustave).

Interes tožnika za povrnitev škode zaradi izreka izrednih ukrepov predstavlja odškodnino za škodo, ki jo ima ta tožnik, če je Banka Slovenije v času izreka izrednih ukrepov nepravilno ugotovila dejansko stanje. Tovrstni interes tožnika se priznava kot dejanska škoda. Dejansko škodo lahko določimo le glede na vrednost, po kateri je bil ta finančni instrument pridobljen. Iz tega izhaja, da predlagani prvi odstavek ne predstavlja retroaktivnega urejanja, ampak dosledno sledi odločbi Ustavnega sodišča, ki je v obravnavani zadevi odločilo, da je treba nekdanjim imetnikom kvalificiranih obveznosti bank omogočiti učinkovito sodno varstvo in pod določenimi pogoji tudi povrnitev škode.

Pravno relevantna časovna točka nastanka škode po ZBan-1 je dan izreka izrednih ukrepov oziroma dan, ko so prenehale kvalificirane obveznosti. V skladu s tem se predlaga, da obresti tečejo od dneva izdaje odločbe Banke Slovenije o izreku izrednih ukrepov, torej od dneva morebitnega nastanka škode. Odstop od obrestne mere zamudnih obresti ni nekaj neobičajnega. Odstop na primer predvideva tudi Zakon o načinu izvršitve sodbe evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi številka 60642/08 (Uradni list RS, št. 48/15). Velja, da se ugotovljena škoda obrestuje po obrestni meri, ki jo je v času, ko so tekle obresti, uporabljala Evropska centralna banka za operacije glavnega refinanciranja, od dneva izdaje odločbe Banke Slovenije do izplačila. Navedena obrestna mera je del formule za izračun predpisane obrestne mere zamudnih obresti v skladu z Zakonom o predpisani

obrestni meri zamudnih obresti (Uradni list RS, št. 11/07 – uradno prečiščeno besedilo) in pomeni nadomestilo za izgubo vrednosti denarja.

Treba je poudariti, da obrestovanje ugotovljene škode po obrestni meri zamudnih obresti ni primerno. Zakonske zamudne obresti ne pomenijo le nadomestila za izgubo vrednosti denarja (kapitala), ampak učinkujejo tudi kaznovalno (npr. odvrtaajo povzročitelja škode od ponovitve dejanja, zagotavljajo plačilno disciplino in silijo stranko k čimprejšnji vrnitvi dolgovanega). Zato so zakonske zamudne obresti precej višje kot druge obresti. Prav tako kaznovalni učinek obresti ni upravičen, saj se je lahko, kot je že pojasnjeno zgoraj, izredni ukrep izrekel le, če je bil ogrožen vitalni javni interes. Hkrati je izjemno pomembno, da se upravičenost tožnikov do povrnitve škode ne bo presojala po splošnih pravih obligacijskega prava. Tako upravičenost do povrnitve škode ni odvisna od tega, ali je morebitna škoda nastala zaradi protipravnega ravnanja Banke Slovenije, zato kaznovalni učinek zamudnih obresti tukaj ni upravičen. Upoštevajoč naravo izrednih ukrepov in obliko odškodninske odgovornosti Banke Slovenije predlagani člen določa, da so tožniki upravičeni do obresti, ki nimajo tudi kaznovalnega značaja. Če pa Republika Slovenija ne izpolni svoje obveznosti v paricijskem roku, se ugotovljena škoda obrestuje po predpisani obrestni meri zamudnih obresti, ki ima zaradi dejanske zamude tudi kaznovalni učinek.

K 43. členu

Predlagani člen določa, da odškodnine po tem zakonu izplača Republika Slovenija, ob upoštevanju 42. člena tega zakona.

Ustavno sodišče RS je namreč v odločbi U-I-4/20, s katero je razveljavilo ZPSVIKOB, v 99. točki zapisalo, da »si je težko zamisliti ustavno skladno zakonsko ureditev, ki bi ekonomsko breme napak pri izbrisu kvalificiranih obveznosti nalagala kateremukoli drugemu subjektu kot pa državi kot varuhu javnega interesa, zaradi katerega je izbris tudi bil opravljen«.

K 44. členu

Predlagani člen ureja povrnitev izplačanih denarnih sredstev za financiranje odškodnin po tem zakonu, če bi se izkazalo, da je Banka Slovenije in oseba, ki je delovala na podlagi njenega pooblastila, škodo, zaradi katere so bile izplačane odškodnine, povzročila s svojim ravnanjem, če sta pri tem resno kršila svojo dolžnost skrbnega ravnanja iz 223.a člena ZBan-1.

Banka Slovenije in osebe, ki delujejo v njenem imenu, morajo namreč pri izrekanju ukrepov nadzora in izvajanju drugih pristojnosti po zakonu, ki ureja bančništvo, ravnati s skrbnostjo dobrega strokovnjaka. Šteje se, da Banka Slovenije ravna z ustrezno skrbnostjo, če je ob upoštevanju dejstev in okoliščin, s katerimi je razpolagala oziroma s katerimi bi na podlagi pooblastil morala razpolagati v času odločanja, lahko upravičeno štela, da so izpolnjeni pogoji za izrekanje ukrepov nadzora in da so izrečeni ukrepi zakoniti.

K 45. in 46. členu

Ker ima Banka Slovenije v skladu s 14. členom Zakonom o bančništvu (Uradni list RS, št. 25/15, 44/16 – ZRPPB, 77/16 – ZCKR in 41/17; v nadaljnjem besedilu: ZBan-2) obveznost varovanja zaupnih informacij, se Banka Slovenije določi za prekrškovni organ, ki odloča o prekrških, storjenih po tem predlogu zakona in ki izreka globe v skladu z Zakonom o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16 in 15/17 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZP-1).

Postopek o prekršku vodi in v njem odloča pooblaščen uradna oseba Banke Slovenije, ki izpolnjuje pogoje po ZP-1 in na njegovi podlagi sprejetih predpisih. Zato Banka Slovenije z notranjim aktom, ki ureja organizacijo in sistemizacijo delovnih mest, podrobneje določi pogoje in način za podelitev in prenehanje pooblastila osebi, ki se šteje za pooblaščen uradno osebo Banke Slovenije iz prejšnjega stavka. Zoper odločbe o prekrških, ki jih izda Banka Slovenije, je v skladu z ZP-1 omogočeno sodno varstvo.

K 47. členu:

Predlog člena Banko Slovenije obvezuje, da mora v 15 dneh po začetku veljavnosti predloga zakona na svoji spletni strani objaviti podatke in dokumente iz prvega odstavka 7. člena tega zakona.

S predlaganim členom se določa tudi rok, v katerem mora upravljavec podatkovne sobe vzpostaviti virtualno podatkovno sobo in omogočiti dostop do dokumentov, ki so taksativno naštetih v prvem odstavku 19. člena tega zakona.

Določi se tudi rok za Banko Slovenije in SDH, v katerem morata upravljavcu podatkovne sobe izročiti dokumente iz 19. člena tega zakona, ter rok za vzpostavitev prostorov iz 15. člena tega zakona.

K 48. členu:

Ustavno sodišče RS je v 132. točki odločbe U-I-295/13 zapisalo: »Za že vložene in v prihodnosti (a pred uveljavitvijo nove ustavnoskladne ureditve) vložene odškodninske tožbe je namreč treba z *ex lege* prekinitvijo pravnih postopkov zagotoviti, da se bodo že od začetka, za vse imetnike kvalificiranih pravic obravnavale pod novimi, ustavnoskladnimi pogoji, ki jih mora zakonodajalec šele doreči.«.

Le uporaba istih pravil v postopku, ne glede na čas vložitve tožbe, omogoča dejansko združevanje pravnih in nadaljnji potek postopka v skladu s tem zakonom ter posledično pravičnost, hitrost, gospodarnost in uniformnost odločanja.

Ker so nekateri tožniki vlagali tožbe z več tožbenimi zahtevki na različnih pravnih podlagah proti različnim subjektom (Banki Slovenije, Republiki Sloveniji, Evropski komisiji, Evropski centralni banki, poslovnim bankam ...), je treba zagotoviti, da se lahko po »izločitvi« zahtevka zoper Banko Slovenije, s katerim se uveljavlja odškodninsko varstvo po tem zakonu, ta tožba ustrezno prilagodi (spremeni). S tem se tožnikom v teh postopkih zagotovi, da je spoštovana njihova pravica do sodnega varstva, ne da bi se neupravičeno retroaktivno posegalo v njihove pravice. Pomembno je, da se s predlaganim členom tožnikom ne nalagajo nikakršne nove obveznosti, temveč se jim podeli pravica.

K 49. členu

Da bi se zagotovili čim večja gospodarnost in hitrost postopka, člen določa, da Center za informatiko Vrhovnega sodišča RS sporoči Ministrstvu za finance in Banki Slovenije elektronsko obliko zapisa seznama strank v elektronski obliki iz sedmega odstavka 27. člena tega zakona ter obliko zapisa dokumentov in podatkov v elektronski obliki iz tretjega odstavka 37. člena tega zakona. To obliko elektronskega zapisa na svojih spletnih straneh objavijo Vrhovno sodišče RS, Ministrstvo za finance in Banka Slovenije.

Člen določa še, da mora KDD, ki vodi centralni register, v katerem so bile vpisane kvalificirane obveznosti, ki so z odločbo Banke Slovenije v celoti prenehale, v elektronski obliki predložiti identifikacijske podatke o imetnikih teh kvalificiranih obveznosti, ki jih vodi v centralnem registru.

Z navedenim členom se bodo pomembno zmanjšali količina potrebnega dela, stroški in obremenitev sodišča, saj se bodo lahko pridobljeni podatki v elektronski obliki obdelovali z različnimi informacijsko podprtimi orodji. Cilj določbe je, da se potreba po ročnem vnosu podatkov v vpisnik kar najbolj zmanjša.

K 50. členu

Predlog člena določa roke, v katerih morajo institucije agenciji in upravljavcu podatkovne sobe poslati ustrezne podatke.

K 51. členu

S predlaganim členom se določa začetek veljavnosti predloga zakona.